

LOVEC

glasilo Lovske zveze Slovenije

Marec 12
1971

MALI OGLASI

Prodajamo krepko fazanjo divjad iz vzreje 1970, oddaja takoj. V spol. razmerju 1 : 4 po 70 din, sami petelini po 50 din fco fazanerija Mačkovec pri Djakovem. — Savez lovaških društev občine Djakovo, Palmotičeva 2, 54400 Djakovo.

Kupim tretjo številko »Lovca« 1967. Ponudbe na Dragutin Valjo, 47250 Duga Resa.

Kupim kakršnokoli rabljeno puško ameriške izdelave. Janez Hartman, Tonče Čečve 7, 63000 Celje.

Kupimo psa, lovskega terierja, 1 do 2 leti starega, ki ima že nekaj dresure. Lovska družina Križevci 69242 Križevci pri Ljutomeru.

Prodam ocenjeno nemško kdl. ptičarko, dobro aporterko, poleženo 5. jun. 1967. Martin Pavlinič, Hum 2, 62270 Ormož.

Prodam novo bokarico kal. 7 × 57 R/16/70 z daljnogledom (plava optika). Janez Kimovec, Utik 16, 61217 Vodice nad Ljubljano.

Prodam nemškega ostrodlakega žimavca ptičarja, 10 mesecev starega. Dominik Tomažin, Tomšičev trg 17, 63000 Celje.

Ugodno prodam malo rabljeno češko bokarico 12/7 × 57 R z montiranim daljnogledom, menjalne skeet cevi 12 × 12 in psa koker španjela, starega 4 in pol leta. Savo Valenčič, Župančičeva 8, 66250 Ilirska Bistrica.

Prodam posavske goniče, mladiče, poležene 31. januarja. Psica-mati odlični gonič. Anton Andlovic, Gradišče 18, 65271 Vipava.

Prodam dve psi, kdl. istr. goniča, ena stara 10 mes., druga starejša goni samo zajca in lisico. Cena po dogovoru pri ogledu. Alojz Krek, Poljane 6, 64223 Poljane nad Škofjo Loko.

Prodam dveletnega dresiranega kdl. ptičarja. Naprodaj tudi trimesečni kdl. ptičar. Cena po dogovoru. Štefan Žilavec, Topolovci 21, 69261 Cankova.

Prodam boroveljsko bokarico 12 × 12, z menjalnimi cevmi 12 × 7,57 R in montiranim daljnogledom. Ernest Bransberger, Trstenjakova 18, 69000 Murska Sobota.

Ugodno prodam psico posavko, 3 leta staro. Jakob Selak, Podbrezje 10, (Dolenja vas), 64203 Duplje.

Prodam 2 kdl. istrska goniča, stara po 7 mesecev, odličnih staršev. Cena po dogovoru. Martin Ritovšek, Bukovžlak, 33, 63221 Teharje.

Zatekel se je pred dvema mesecema pes, kratkodlaki istrijanec v lovišče LD Draga-Trava. V oskrbi je pri Alojzu Čimpriču, Podpreska 35, 61319 Draga pri Loškem potoku. Lastnik naj pride čimprej po psa!

**import – export
LJUBLJANA**

odkupiše kože vseh vrst, tudi kože divjadi, na vseh svojih odkupnih postajah in pri kmetijskih zadrugah

KLUB LJUBITELJEV PSOV JAMARJEV (KLPJ)

ima svoj občni zbor 6. marca 1971, ob 8.30 uri (dopoldne), v sejni sobi Lovske zveze Slovenije, Ljubljana, Župančičeva 9. Člani KLPJ in prijatelji psov jamarjev vljudno vabljeni!

OPOZORILO

glede prejemanja »LOVCA« v novem lovskem letu

UPRAVNI ODBORI LOVSKIH DRUŽIN!

Če še niste odposlali članskih seznamov za lov. leto 1971/72, storite to takoj, če želite, da bodo vaši člani »Lovca« prejeli v redu. Obrazce — seznam članov — smo razposlali področnim zvezam 5. II. 1971.

Pred naslovnimi poštami obvezno navedite njihove poštno številke!

Članske sezname pošljite področni zvezi, ne pa neposredno LZS! Prav tako dodatne sezname med letom sprejetih članov!

Naklado vsaki številki »Lovca« določimo 10 dni pred izidom številke (npr. 20. marca za aprilsko številko). Vsem lovcem, katerih naslove prejmemo na članskih seznamih od področnih zvez do 20. v mesecu, jim zagotovo pošljemo vse nadaljnje številke, pred tem izišle pa le, če jih bomo imeli še na zalogi. Sicer vsako številko »Lovca« tiskamo z določenim številom rezervnih izvodov, vendar ne moremo zagotoviti vsem zamudnikom in med letom sprejetim novim članom, da bodo dobili tudi vse številke za nazaj.

TOVARISI LOVCI!

Spremembe naslovov, nastale zaradi preselitve med letom, sporočajte neposredno uredništvu »Lovca«. Poleg novega naslova (s številko vaše pošte!) javite tudi stari naslov in obvezno tudi vašo lovsko družino.

To v vednost, da ne bo nepotrebnih negotovanj.

Uredništvo

Foto ing. Janez Černač: Kanja ali mišar je z ujeto mišjo sedla na kopico. — Trajno ali delno zaščiteni ptica skoraj po vseh deželah, v Sloveniji ne. Klic o zaščiti ujed je v svetu vse glasnejši. Kadar bomo pri nas napravili drugi korak v tej smeri, bo izmed ujed kanji najprej vrnjena vsaj delna zaščita, ki jo je že imela z lovskim zakonom iz leta 1949. »Naša prvenstvena naloga je, da približamo vsem lovcem nova dognanja o gojitvi divjadi in vlogi tako imenovanih 'roparic' v naravi, kar vse temelji na dobrem poznavanju biologije.« piše v tej številki Slavko Kovač na strani 363.

LOVEC

glasilo Lovske zveze Slovenije

LIII. letnik

št. 12

marec-sušec 1971

Vsebina

Rastko Bradaškja	Ob koncu lovskega leta	356
Francè Cvenkel	Tretja seja upravnega odbora Lovske zveze Slovenije	358
Slavko Kovač	V premislek	363
Ivan Grögl	Ponovimo, kar že vemo	365
Lojze Kos	O »šičih« Lovske družine Libeliče	366
Tone Svetina	Oblak nad prepadom — XII.	368
Po lovskem svetu:	Steklina na pohodu — vsega je kriva lisica — prevedel Marijan Felc	370
	Škotska belka-graus — Marijan Koritnik	372
Lovski oprtnik:	Ali je tak odnos pravilen? — B. Krže	373
	Da, sramotno in obsojanja vredno! — Fr. Golavšek	374
	Na lisice z gramofonskimi ploščami — Alojz Govekar	374
Mladi pišejo		375
Fotoamater:	Sledovi — ing. Tomaž Kočar	375
Lovska organizacija:	Odlikovanja	376
Jubilanti		377
Umrli		377
Lovska kinologija:	Plan kinoloških prireditev v letu 1971/72	378
Lovska kuhinja		380
Saljive:	Na zalazu — F. Skapin	382

»LOVCA« Izdaja Lovska zveza Slovenije, Ljubljana, Župančičeva 9. Izdajateljski svet: predsednik Rastko Bradaškja, urednik in odgovorni urednik Francè Cvenkel, člani — Rado Čenčič, Janez Čop, Vladimir Pleničar, dipl. ing. Mirko Sušteršič, prof. dr. Stane Valentinčič. — Vse gradivo za objavo pošiljajte Uredništvu »Lovca« Župančičeva 9, 61001 Ljubljana, p. p. 505, telefon 21-245 in 21-819, — Rokopisov in fotografij ne vračamo. — Letni prispevek področnih lovskih zvez Lovski zvezi Slovenije, v katerem je vračunana tudi naročnina za »Lovca«, je po članu 37,50 din. Za člane družin, ki niso včlanjene v področne zveze, in za člane družin, katerih področna zveza ni član LZS, je letna naročnina 40 din; za inozemstvo 60 din; posamezna številka 3,50 din. Cene malim oglasom za člane lov. organizacij, povezanih v LZ in LZS: do 15 besed 3 din, od 15 do 25 besed 4 din, od 25 do 35 besed 5 din; za vse druge dvojna cena. Male oglase je treba plačati hkrati z naročilom. — Žiro račun Lovske zveze Slovenije: 501-8-47/1. — Tiskala in klišee izdelala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani.

Ob koncu lovskega leta

Rastko Bradaškja

Spet smo pri koncu lovskega leta. Lov na vso divjad smo zaključili — tudi na divjega prašiča. Sem in tja pade še kak strel na roparice in škodljivce. Zato pa nas drugod — po organizacijski in gospodarski plati — močno priganja veliko pomembnega dela. Od tega, kako temeljito, dosledno in pošteno, objektivno in natančno bo to delo opravljeno, bo odvisen pregled naših uspehov kakor tudi neuspehov v preteklem letu, še bolj pa naše gospodarjenje in organizacija v prihodnjem lovskem letu.

To je pa stvar vseh članov naše lovske organizacije — neglede na to, kje v tej organizaciji kdo dela in kakšno funkcijo, dolžnost in odgovornost smo mu naložili. Pomagati moramo vsi — od lovskih delavcev v republiški in področnih lovskih zvezah pa do slehernega člana v vsaki lovski družini. Odločno se je treba v naši organizaciji postaviti po robu še vedno močno zakoreninjeni praksi, da v njej na samoupravnem, organizacijskem in gospodarskem področju delajo le nekateri — in niti ne vsi tisti, ki smo jim na občnih zborih posebej poverili opravljanje nekaterih funkcij. Treba se je postaviti po robu miselnosti, da bodo že ti voljeni člani samoupravnih organov v lovskih družinah in zvezah opravili vse delo, drugi pa lahko po končani lovni sezoni mirno spravijo puško v omaro in se potem za lovstvo do prihodnje sezone ne zmenijo. Najlaže je plačevati samo zahtevane dajatve in hoditi le na lov ter za spremembo včasih od strani vsaj na občnem zboru ali lovskem posvetu spustiti kakšno kritiko ali pohvalo na račun voljenih članov ali samoupravnih organov lovske družine. Težavneje je seveda konstruktivno in aktivno sodelovati pri vsem delu ter stati ob strani vsem tistim ljudem in organom, ki so za vse delo neposredno odgovorni.

Morda ne bo narobe, če si ob tej priložnosti ogledamo in se spominimo vsaj nekaj najvažnejših nalog, ki nas te dni priganjajo in zahtevajo naglo rešitev. To zato, ker so pogojene s kratkim časom. Nekateri od teh nalog so tudi obsežne ter zahtevajo več časa in sposobnosti neposrednih izvajalcev. Pri tem se zavedamo, da so ti izvajalci v glavnem delovni ljudje z zaposlitvami in dolžnostmi na svojih rednih delovnih mestih v svojem poklicu ter zanje pomeni intenzivno delo v lovski organizaciji v teh dneh močno dodatno obremenitev, ki jo bo treba v skladu z ustreznimi določili družinskih poslovnikov tudi po pameti nadoknaditi. Zaključno delo konec lovskega leta je vrh vse dejavnosti in hkrati povzetek celoletnega dela, pri katerem morajo ali bi vsaj morali sodelovati prav vsi člani organizacije. Razvoj lovstva in lovske organizacije v Sloveniji je v zadnjih letih po uveljavitvi nove lovske zakonodaje prinesel v našo organizacijo precejšnje spremembe, ki pa se jim nismo še povsod prilagodili — čeprav nas razmere že kar močno silijo vanje.

Predvsem še ni povsod — oziroma je še vse premalo — uveljavljena zamisel zakonodajalca o sodelovanju lovskih organizacij kot upravljavcev in gospodarjev lovišč z občinskimi skupščinami na eni strani, na drugi pa se tudi v svoji lastni organizaciji še vedno mnogokje krčevito oklepamo togih gospodarskih in organizacijskih prijemov iz preteklosti.

Res je sicer, da v lovstvu še mnogokje čutimo, da se tako zvezni kot republiški lovski zakon niti še nista povsem uveljavila, ko že čutimo, da bi ju bilo treba spet spremeniti, dopolniti in prilagoditi naglemu razvoju lovstva v sklopu celotnega družbenega in ekonomskega razvoja naše dežele. Posebno čutimo pomanjkanje ali pomanjkljivosti dodatnih tolmačenj in

predpisov k lovski zakonodaji, ki nam jih je zakonodajalec sicer nakazal, ne pa docela uredil. To pomanjkanje in pomanjkljivost je čutiti predvsem okrog predpisov o lovskem orožju, o lovskočuvajski službi, o lovski škodi, o lovskih kolektivih kot upravljavcih in gospodarjih določenega družbenega premoženja in podobno.

Mnogo tega smo sicer uspeli urediti znotraj lovske organizacije z našimi pravili in poslovniki. Žal pa je tudi to področje še zelo različno in največkrat pomanjkljivo obdelano, posebno glede poslovnikov, katerih določila so mnogokrat celo v nasprotju s splošnimi družbeno-pravnimi predpisi. Ena izmed nalog pred bližnjimi letnimi občnimi zbori bo zato tudi revizija in prilagoditev poslovnikov lovskih družin novim razmeram v družini oziroma uskladitev njihovih določil s splošno veljavnimi zakoni, predvsem z zakonom o lovstvu in zakonom o društvih. Nasploh razvoj zahteva od nas več znanja. Pravila in poslovnik svoje lovske družine mora ali bi vsaj moral znati na pamet vsak član, pri roki pa bi moral vedno imeti tudi lovski zakon in poznati še nekatere druge predpise. Najmanj vsi člani samoupravnih organov v lovski organizaciji pa bi morali vselej imeti v žepu vse zakonske in druge predpise s področja lovstva, če naj se uspešno spoprijemajo z delom in nalogami svojega položaja v naši organizaciji. Samo tako bomo lahko kos vsezahtevnejšemu delu in le tako bomo lahko naše lovstvo razvijali v načrtani smeri v skladu s smernicami in stališči, izraženimi na predlanskem in letošnjem občnem zboru Lovske zveze Slovenije.

Če še nismo povsod uspeli uveljaviti zamisli zakonodajalca o sodelovanju in odnosih med lovsko organizacijo in občinsko skupščino, potem je to najbrž tudi naša lastna krivda, ker nismo bili dovolj iniciativni ali vztrajni ali pa smo bili

sploh brez pobud za ustanovitev občinske ali medobčinske komisije za lovstvo pri svetu za gospodarstvo občinske skupščine. To se nam dogaja zato, ker nismo doumeli novega časa, ker povsod še ne moremo iz svoje kože in še vedno zadostujemo samim sebi in na povezavo z občinsko skupščino gledamo kot na nepotrebno vmešavanje v naše notranje zadeve. Žal k takšnemu preživelemu gledanju mnogokje prispevajo tudi pomanjkljivi kadri pri upravah občinskih skupščin, čeprav pretežni del krivde seveda leži na nas.

V preteklosti smo bili navajeni, da smo z občnih zborov lovskih družin šli na občne zборе področnih lovskih zvez in končno na občni zbor naše republiške lovske zveze ter po tej poti v obratni smeri predpisovali tudi dajatve članstvu in lovskim družinam za lovske zveze. To neskladje je prišlo še posebno do izraza po uveljavitvi nove lovske zakonodaje, ko smo lovsko organizacijo v vertikalni povezanosti postavili na docela prostovoljno osnovo. Doseženi razvoj nam kaže, da občnih zborov v nekdanjem klasičnem smislu pravzaprav ne bo več v področnih in republiški lovski zvezi, ker morajo lovske družine na svojih občnih zborih oziroma letnih konferencah aprila vsako leto že točno vedeti za vse svoje obveznosti do lovskih zvez in skupnih lovskih skladov, če naj na teh občnih zborih in letnih konferencah že tudi dokončno sprejemajo trden gospodarski načrt za lovsko leto, v katerem pravkar stopajo.

Pripraviti trden načrt je seveda treba doma v svoji lovski družini na podlagi rezultatov gospodarjenja in samoupravljanja v preteklem lovskem letu. Treba je natančno in v širšem krogu analizirati poslovanje, skrbno in kar se le da natančno oceniti spomladanski stalež in splošno stanje v lovišču, na tej podlagi pretehtati potrebe in ukrepe za prihodnje

Foto I. Napotnik: *Njena sled v marčevem snegu*

leto, primerjati gospodarjenje v preteklem letu z gospodarskim načrtom za novo lovsko leto in oceniti v tej zvezi, kako teče izvajanje srednjeročnega lovskogospodarskega načrta. Pri tem bo treba seveda posebno skrbno oceniti gojitev divjadi, izvajanje lova, lovski turizem, plačevanje odškodnine kmetovalcem in gozdarjem, lovskočuvaljsko službo, premike v staležu divjadi in njeno zdravstveno ter splošno kondicijsko stanje, morebitno nabavo žive div-

jadi za osvežitev krvi in podobno. Še zlasti skrbno bo treba proučiti razmere glede lovske škode ter s tem v zvezi probleme glede staleža določenih vrst divjadi in na tej podlagi sprejeti ustrezne ukrepe v letnem lovskogospodarskem načrtu. Kolikor bi zaradi tega nastala znatnejša odstopanja od že sprejetega petletnega lovskogospodarskega načrta, bo treba to seveda v planu za prihodnje lovsko leto posebej pojasnjevati. Spričo izredno naglega spreminja-

nja razmer v določenih predelih naše dežele ob intenzivni gospodarski rasti in urbanistični izgradnji ter drugih spremembah je lahko namreč tudi pet kratkih let dovolj in preveč za različne spremembe, kar seveda zahteva ustrezno hitro prilagajanje tudi lovskega

gospodarjenja oz. gojitve divjadi. Skrben pregled čez preteklo leto, ki ga bomo s številkami in besedo prelili v ustrezne dokumente, naj bo trden temelj, na katerem bomo postavili finančni plan in letni lovskogospodarski načrt za leto 1971/72.

združevanju s sosednjimi zvezami. Prav tako naj bi se zaradi boljšega gospodarjenja združile nekatere lovske družine. Do tega pa ne sme priti na pritisk, ampak po tehtni presoji lovskih zvez in družin samih.

Tretja seja upravnega odbora Lovske zveze Slovenije

(Nadaljevanje in konec)

Več strokovnosti tudi pri področnih lovskih zvezah

Strokovni sekretariat LZS je sodeloval z odsekom za lovstvo IGLGS in inštitutom za zoohigieno in patologijo na biotehniški fakulteti v Ljubljani. Ena izmed praktičnih nalog sekretariata je strokovna pomoč pri vodenju jerebičarn v Krškem in Koštaboni pri Kopru, pomagal pa je tudi pri gradnji izpustov za fazane v 6 loviščih LD in preizkušal različne tipe remiz ter krmnih njiv za divjad.

Velika ovira je zamujanje rokov pri zbiranju statističnih podatkov, saj je bilo zadnje poročilo o staležu in odstrelu za lov. leto 1969/70 poslano LZS šele 7. 9. 1970 (LZ Koper), zadnje blagajniško poročilo pa 4. 11. 1970 (LZ Prekmurje). Napredek pa je v tem, da so za lov. leto 1969/70 pri Lovski zvezi Slovenije prvič zbrani podatki o staležu in odstrelu lovskih družin in gojitvenih lovišč skupaj.

Z ozirom na nezadovoljivo preskrbo s šibrenimi naboji je LZS uvozila 200 000 nabojev Hirtenberg. Devizna sredstva so prispevale lovske zveze. Ti naboji, ki so jih v glavnem lovske zveze same razdeljevale, so bili znatno cenejši od nabojev v trgovinah.

Sekretariat je sodeloval tudi pri organiziranju razstave fotografij afriške divjadi, ki je bila od 1. do 6. septembra 1970 v Ljubljani.

Člani upravnega odbora premalo seznanjajo lovske zveze in družine o možnostih, kako sekretariat lahko uspešno pomaga pri strokovnem urejanju lovišč.

Glede obstoja področnih zvez in republiške zveze nihče več ne postavlja vprašanja. Te vsekakor morajo obstajati, vendar kot strokovna pomoč, ne zgolj kot administrativni organ. Strokovni sekretariat LZS še nima dolge življenjske dobe, vendar prve uspehe že vidimo. Sekretariat pa bi lahko doprinesel še več, če bi tudi vse področne zveze imele strokovno službo, ki naj bi bila podaljšana roka sekretariata LZS do družin. Leta 1970 je bilo v Sloveniji naseljeno večje število muflonov in lopatarjev, kar je treba pozdraviti. Vendar je naselitev treba strokovno voditi, sicer je denar slabo naložen. Največja moč lovske organizacije je amatersko, brezplačno delo entuziastov, ki jim je lov hobi in rekreacija. Toda te ljudi naj bi vodil in usmerjal strokovnjak.

Pokazalo se je, da so nekatere lovske zveze spričo nalog strokovne službe in gospodarske moči sploh premajhne. Treba bi bilo misliti o

V »Lovcu« premalo sodelovanja vodilnih članov, zakaj še ni lovskega priročnika

Prva in druga številka »Lovca« v lovskem letu 1970/71 sta izšli v nakladi 14 700 izvodov, tretja v 14 800, naslednje pa v 14 900 oz. 15 000 izvodih, kar je največja naklada v vseh 53 letih izhajanja našega glasila. Izdajateljski svet je na predloge članstva in drugih bralcev dodatno izvedel še nekatere manjše dopolnitve v »Lovcu«, ki je skladno z rezultati ankete spremenil svoj videz že z letnikom 1969/70. Kljub raznim težavam uspešno objavlja tudi barvne ilustracije. Zasluge za to imajo predvsem nekateri člani izdajateljskega sveta in izvršnega odbora LZS. Če z njihovo pomočjo ne bi dobili barvnih klišejev po izredno nizkih cenah in tudi zastoj, programirana objavljanja barvnih slik samo s proračunskimi sredstvi ne bi zmogli. V lastni režiji izdelan barvni kliše za celo zadnjo stran bi nas namreč stal ca. 2500 din. Cena papirju se je med letom povečala za 11 %. Zbiranje reklamnih oglasov je bilo lansko lovsko leto uspešnejše kakor letos in je pripomoglo k lepšemu videzu »Lovca«. Izdajateljski svet ponovno apelira na posamezne lovce in lovske družine, da po svojih možnostih z zbiranjem reklamnih oglasov pripomorejo k nadaljnjemu izboljšanju našega glasila. Vsakemu, ki preskrbi reklamni oglas, se tudi oddolžimo s 15 oz. 20 % provizijo.

Člani LD in drugi bralci sporočajo, da k vsebinski pestrosti veliko pripomorejo beletristični prispevki,

Na tretji seji upravnega odbora LZS v Kočevju: (levo) dr. Slavko Zore, član izvršnega odbora in predsednik pravne komisije LZS, Janez Žunič, član uprav. odbora in predsednik LZ Bela krajina, ing. Vlado Jenko, član uprav. odbora in predsednik LZ Posavje, Guido Kostevc, blagajnik LZ Posavje, Peter Pavlič, član uprav. odbora in predsednik LZ Koper, (desno) Jože Kuntarič, član uprav. odbora in predsednik LZ Celje, Venčeslav Straus, član uprav. odbora in tajnik LZ Idrija (foto D. Mohar)

kakor npr. v tem letniku povest lovca pisatelja Toneta Svetine »Oblak nad prepadom«. Bralci želijo, naj bi »Lovec« tudi v bodoče prinašal lovske povesti v nadaljevanjih. Ker pa je ta zvrst slovenske literature dokaj revna, bo izdajateljski svet razpisal nagradni natečaj za lovske povesti.

»Lovec« naj ne bi bil pasiven registrator dogajanj v lovski organizaciji, temveč naj bi tudi s pisano besedo pomagal graditi nove odnose v lovski organizaciji in razvoju lovstva sploh. Vendar prizadevanja v tej smeri niso bila posebno uspešna. Premalo je neposrednega sodelovanja in pisanja vodilnih članov lovske organizacije. Glasilo vsake organizacije služi namreč tudi za uresničevanje njene politike.

Vsi avtorji, razen enega, ki so bili zadolženi in so se obvezali, da napišejo določena poglavja za lovski priročnik, so svoje delo že zdavnaj opravili. V glavnem so zbrane že tudi slike. Manjka edino še ca. 10 % gradiva, kar je ovira, da knjiga ne gre v tisk.

Nizka sredstva za lovski sklad, gojitvena lovišča, pravilnik za lovske izpite, divji lov, pravilnik o disciplinskem postopku

V razpravi je bilo povedano še naslednje:

Izkazalo se je kot uspešno in pravilno, da smo ločili društvena sredstva lovskih družin od sredstev iz lovišč. Leta 1963/64 je bil skupni dohodek lovskih družin Slovenije 371 milijonov, od tega iz lovišč 150 milijonov in iz članarine 221 milijonov dinarjev. Leta 1965/66, ko je že prodril lovski turizem, je bil skupni dohodek LD 689 milijonov, od tega iz lovišč 397 milijonov in članarine 292 milijonov. Dohodek iz lovišč je torej že presegel dohodek iz članarine. Leta 1969/70 pa je bil skupni dohodek lovskih družin 1 milijardo

722 milijonov, od tega iz lovišč 1 milijardo 326 milijonov in iz članarine samo 392 milijonov. To je vsekakor velik premik, kakršnega smo si želeli. Kvantitativno smo najbrž precej pri vrhu, več pozornosti bomo morali posvetiti kvaliteti. Sorazmerni z navedenimi dohodki pa niso prispevki v lovski sklad LZS. Leta 1963/64 25 milijonov, leta 1965/66 20 milijonov in leta 1969/70 22 milijonov.

Enotna evidenca, ki se uvaja v lovsko gospodarjenje, naj bi bila tudi podlaga za enotno bonitiranje. Neenotni pogledi so zlasti pri bonitiranju velike divjadi. Tudi cene bi bilo treba popraviti. Vrednost bonitiranega odstrela v loviščih LD je po sedanjih cenah 390 milijonov, dejanski dohodek pa 1 milijardo 326 milijonov.

V Lovsko zvezo Slovenije so včlanjeni tudi zavodi za gojitev divjadi oz. gojitvena lovišča. Izvršni svet SRS je Lovsko zvezo Slovenije vprašal za mnenje glede nadaljnjega obstoja gojitvenih lovišč. Zastopniki LZS so povedali, da naj bi gojitvena lovišča še nadalje obstajala, vendar pod pogojem, da opravljajo tisto nalogo, za katero so bila ustanovljena. Dobivati bi morala subvencijo, zato pa se ne bi smela ukvarjati z inozemskim lovskim turizmom, ker gojitev in turizem ne gresta skupaj. Zavode za gojitev divjadi je kot samoupravne kolektive pri stremljenjih

za čuvanje in gojitev divjadi vsekakor treba podpirati.

Na terenu se vedno bolj kaže potreba po enotnem pravilniku za lovske izpite. Po prejšnjem lovskem zakonu je veljal enoten pravilnik, objavljen v Uradnem listu. Sedaj je ta zadeva prepuščena družinam samim, ki pa to kompetenco lahko prenesejo na področno zvezo. LZ Maribor ima npr. nov pravilnik o lovskih izpitih, ki obsega teoretični in praktični del. Podobne pravilnike imajo tudi nekatere druge zveze. Toda kriteriji niso enaki, zato se dogaja, da kandidati iščejo izhod na ta način, da gredo opravljat izpit tja, kjer je lažji. Lovska zveza Slovenije bo izdala enoten pravilnik za lovske izpite, če bo za to pooblaščen.

S tem v zvezi je bilo ponovno izraženo stališče, da se lovske družine ne smejo zapirati vase z visokimi pristopninami. Pač pa je treba od kandidatov na lovskih izpitih zahtevati maksimalno znanje. LZ Maribor je npr. dopustila kot najvišjo pristopnino 300 din. V LZ Koper pa je prevladalo mnenje, da je praviloma vsakdo lahko le član ene lovske družine. Uvedli so tudi obvezno lovsko pripravniško dobo.

Zlasti nižinska lovišča so podnevi in ponoči dostopna z avtomobili. Lovski čuvaji tarnajo, da se je proti nezakonitemu in divjemu lovu težko boriti, ker je dokazni

postopek tako težak, končno pa tudi tožbe nimajo pravega efekta. Če lovski čuvaj dobi nelovca s puško v lovišču, to še ni dokaz za divji lov. Če npr. nekdo, ki z avtom povozí človeka do smrti, dobi 8 do 12 mesecev pogojno, kako naj bo potem kaznovan tisti, ki je protizakonito ustrelil zajca ali fazana?! Pravna komisija naj bi zbrala podatke o postopkih, kako naj bi se lovski čuvaji, lovci in lovske družine lažje borile proti nezakonitemu in divjemu lovu.

LZ Koper je sporazumno z lovskimi družinami formirala drugostopenjsko disciplinsko sodišče pri LZ, ki naj predvsem varuje zakonitost disciplinskega postopka v družini. Absurd je namreč, da je drugostopenjsko razsodišče tako kot prvostopenjsko pri lovski družini. S tem občni zbor LD ni v ničemer prikrajšan, saj že po svoji suverenosti kazni lahko spremeni. Pravna komisija bo v tem smislu pripravila osnutek pravilnika o disciplinskem postopku.

Poročilo uprave gojitvenih lovišč LZS

(Po sklepu upravnega odbora LZS ga v celoti objavljamo.)

Lovska zveza Slovenije upravlja z gojitvenima loviščema »Ljubljanski vrh« in »Žitna gora«. Do leta 1964 sta bili obe lovišči skupno z loviščem »Grmada-Vurberg« vezani na vsakoletno dotacijo iz lovskega sklada LZS, ki je v tistem času znašala 2 milijona starih din letno, skupni dohodek lovišč pa je bil le nekaj nad 3 milijone starih din, tako da je dotacija predstavljala skoraj 3/4 dohodka.

V ukrepih za racionalizacijo gospodarjenja je upravni odbor LZS v tistem času odločno zahteval prehod na ekonomično poslovanje in ukinil nadaljnje dotacije. Ekonomično gospodarjenje v loviščih z divjadjo velikega lova je brez

Obračun organizacije LZS — 1969/70

I. »Lovec«

	Proračun 1969/70	Realizirano	Razlika + —
Dohodki:			
1. Prenos salda iz 1968/69	22 609,92	22 609,92	—
2. Od prispevka PLZ (člana-rine)	402 000,00	416 700,00	+ 14 700,00
3. Naročnine za »Lovca«	21 190,08	16 871,10	— 4 318,98
4. Oglasi v »Lovcu«	20 000,00	30 794,05	+ 10 794,05
Skupaj	465 800,00	486 975,07	+ 21 175,07
Izdatki:			
1. Osebni prejemki z družb. prispevki	30 300,00	30 264,45	+ 35,55
2. Tisk in ekspedit »Lovca«	237 000,00	238 474,70	— 1 474,70
3. Klišeji, slike	20 000,00	28 824,40	— 8 824,40
4. Avtorski honorarji	36 500,00	35 262,70	+ 1 237,30
5. Tiskovni papir	82 500,00	57 966,15	+ 24 533,85
6. Ostali stroški (pomoč administracije)	39 500,00	39 524,30	— 24 30
7. V založniški sklad	—	40 000,00	— 40 000,00
8. Rezerva	20 000,00	—	+ 20 000,00
Skupaj	465 800,00	470 316,70	— 4 516,70
Rekapitulacija:			
Vsota realiziranih dohodkov		486 975,07	
Vsota realiziranih izdatkov		470 316,70	

Presežek, 16 658,37
ki se prenese kot dohodek v proračun za lov. leto 1970/71.

II. Hiša — lovski dom

	Proračun 1969/70	Realizirano	Razlika + —
Dohodki:			
1. Restavracija »Zlatorog«	50 010,00	50 010,00	—
2. Gojitvena lovišča LZS	10 000,00	10 000,00	—
Skupaj	60 010,00	60 010,00	—
Izdatki:			
1. Osebni prejemki z družb. prispevki	31 250,00	30 910,45	+ 339,55
2. Amortizacijski sklad LZS	28 760,00	29 099,55	— 339,55
Skupaj	60 010,00	60 010,00	—
Rekapitulacija:			
Dohodki		60 010,00	
Izdatki		60 010,00	
Saldo		—	

III. Organizacija

	Proračun 1969/70	Realizirano	Razlika + —
Dohodki:			
1. Prenos salda iz 1968/69	24 357,10	24 357,10	—
2. Od prispevkov PLZ	81 000,00	82 750,00	+ 1 750,00
3. Izkupiček za lov. literaturo	200,00	131,00	— 69,00
4. Lovec — za administr. pomoč	39 500,00	39 524,30	+ 24,30
5. Obresti KBH in drugi doh.	2 500,00	10 015,28	+ 7 515,28
Skupaj	147 557,10	156 777,68	+ 9 220,58

	Proračun 1969/70	Realizirano	Razlika	
			+	-
Izdatki:				
I. Osební prejemki z družb. prispevki	54 000,00	53 197,85	+	802,15
II. Materialni izdatki	33 260,00	36 866,55	-	3 606,55
III. Funkcijski izdatki	45 930,00	36 556,95	+	9 373,05
Rezerva, nepredvideni izdatki	14 367,10	5 380,05	+	8 987,05
Skupaj	147 557,10	132 001,40	+	15 555,70

Rekapitulacija:				
Vsota realiziranih dohodkov		156 777,68		
Vsota realiziranih izdatkov		132 001,40		
Presežek		24 776,28		
ki se prenese kot dohodek v proračun za lov. leto 1970/71.				

SKUPNA REKAPITULACIJA PO OBRAČUNSKIH ENOTAH

	Dohodki	Izdatki
I. »Lovec«	486 975,07	470 316,70
II. Hiša — lovski dom	60 010,00	60 010,00
III. Organizacija	156 777,68	132 001,40
Skupaj	703 762,75	662 328,10
Presežek,		41 434,65
ki se prenese kot dohodek v proračun za lov. leto 1970/71.		

Kočevje, 12. 12. 1970

Blagajnik:
Drago Šumak, l. r.

Predsednik:
Rado Pehaček, l. r.

Obračun lovskega sklada LZS — 1969/70

	Proračun 1969/70	Realizirano	Razlika	
			+	-
Dohodki:				
1. Prenos salda				
2. Prispevki področnih LZ	218 900,00	202 162,38	-	16 737,62
3. Obresti in anuiteta posojila	1 800,00	2 134,35	+	334,35
Skupaj	220 700,00	204 296,73	-	16 403,27

Izdatki:

I. Skupne naloge lovskih organizacij Slovenije:				
1. Raziskovalno delo in strokovno posvetovalna služba LZS	160 400,00	160 989,35	-	589,35
2. Lovsko strelstvo	23 000,00	19 447,65	+	3 552,35
3. Propaganda lov. turizma	16 300,00	16 736,20	-	436,20
4. Tečaj za lovske čuvaje	10 000,00	1 704,90	+	8 295,10
5. Kinološke prireditve	6 000,00	3 296,20	+	2 703,80
6. Rezerva	5 000,00	2 122,43	+	2 822,57
Skupaj	220 700,00	204 296,73	+	16 403,27

Rekapitulacija:				
Vsota realiziranih dohodkov		204 296,73		
Vsota realiziranih izdatkov		204 296,73		

Saldo

—

Kočevje, 12. 12. 1970

Blagajnik:
Drago Šumak, l. r.

Predsednik:
Rado Pehaček, l. r.

Opomba: Kolikor kdo želi pojasnilo v zvezi z obračunom LZS, ga lahko dobi v računovodstvu LZS.

dvoma težavno, kar nam še vedno dokazujejo primeri nekaterih zavodov za gojitev divjadi. Leta 1964/65 je GL Žitna gora najelo nekaj nad 5 milijonov starih din dolgoročnega posojila in ga investiralo v ureditev lovišča do take mere, da smo lahko pričeli z inozemskim lovskim turizmom. Vendar ta sredstva niso zadoščala. Ko je bilo v letu 1967/68 gospodarjenje z loviščema zaupano sedanji upravi gojitvenih lovišč, se je pojavilo kot osnovno vprašanje sposobnost strokovnega vodenja lovišč, po drugi strani pa je bila očitna potreba po skrbnejšem gospodarjenju oz. zniževanju stroškov s pomočjo lastnih notranjih rezerv. Lovišče Žitna gora je bilo sicer zadolženo, vendar je program terjal še nadaljnje investicije za dokončno ureditev lovske hiše, odkup zemljišč za krmne njive, za nakup stanovanja lovskega čuvaju, kar je zahtevalo znatno povečanje odstrela za inozemski turizem. Danes imata lovišči skoraj 250 tisoč letnega dohodka, kar je omogočilo izvajanje navedenega investicijskega programa: v lovišču Žitna gora je urejena komfortna lovska hiša, urejeni so prostori za bivanje gostov v lovišču Ljubljanski vrh, odkupljena je stanovanjska hiša za lovskega čuvaja, obe lovišči imata skupno nad 8 ha lastnih in 5 ha najetih površin za krmne njive, razen tega pa je lovišče Žitna gora v celoti vrnilo preostanek dolgoročnega posojila okrog 44 000 din, katerega bo LZS po sklepu zadnjega občnega zbora preusmerila za preureditev lovskega muzeja v Bistri. Obe lovišči že tretje leto prispevata v proračun LZS letno po 10 tisoč din kot odmeno za administrativno delo, in v lovski sklad po enakem ključu kot področne LZ oz. lovske družine.

V prihodnjem letu uprava lovišč predvideva z zmanjšanjem investicij ustvariti finančno rezervo, ki

O gojitvenih loviščih LZS je poročal član izvršnega odbora in predsednik uprave gojitvenih lovišč LZS Stane Dolanc (drugi z desne) — (foto D. Mohar)

bo omogočila postopno zmanjševanje odstrela inozemskim gostom v korist domačim gostom. Sredstva obeh lovišč so ob sedanjem nerednem plačevanju prispevkov področnih zvez pomembna tudi kot obratna sredstva za poslovanje LZS. Obenem z uresničevanjem navedenega programa je bil dosežen tudi bonitirani stalež srnjadi, pri jelenjadi pa celo presežen. Obe lovišči brez težav izpolnjujeta bonitirani odstrel in sploh gospodarita po lovskogospodarskih kriterijih njunih območij ter sodelujeta s sosednjimi lovskimi organizacijami in jim nudita strokovno ter materialno pomoč (strokovni nasveti, posojila ipd.).

Ugotavljamo, da je gospodarjenje v zadnjih letih uspešno in da lovišči vse bolj služita svojemu namenu. Urejenost lovišč omogoča obiske domačih in tujih strokovnjakov, ki nam za to izrekajo vse priznanje. Lovišči služita tudi tečajem za lovske čuvaje in za terenske vaje študentov biotehniške fakultete, v njih so predvidene kinološke prireditve republiškega pomena, tu proučujejo različne tipe krmnih njiv, krmljenje in zaščitne ukrepe za preprečevanje škode od divjadi in končno je pomemben tudi reprezentančni značaj obeh lovišč. Devizni dohodki lovišč so bili v zadnjih letih še posebej pomembni za uvoz zajcev in lovskih nabojev za tiste lovske družine, ki nimajo možnosti deviznih dohodkov.

Menimo, da smo na pravi poti in da je perspektiva lovišč možna edino v sedanji smeri. Sodimo, da se v tej obliki teorija kar najuspešneje povezuje s prakso. Upravnika lovišč sta strokovna sodelavca sekretariata LZS, vendar je njuno delo v gojitvenih loviščih amatersko in mu posvečata obilo prostega časa. To je vsekakor pohvale vredno, še posebej ob doseženih rezultatih.

Poročilo o konferenci Lovske zveze Jugoslavije v Skopju

(O njej je na seji upravnega odbora poročal predsednik LZS in podpredsednik Lovske zveze Jugoslavije — LZJ — Rado Pehaček.)

V tem lovskem letu ni bilo skupščine Lovske zveze Jugoslavije (LZJ), pač pa konferenca, 21. novembra 1970 v Skopju, ki so se je udeležili delegati republiških in pokrajinskih lov. zvez. Ugotovljeno je bilo, da lovske organizacije Jugoslavije načelno izvajajo sklepe zadnje konference, vendar še nadalje ostaja več perečih zadev nerešenih. Osnovni problem je zaskrbljujoč stalež zajca, jerebice in kotorne. Priporočeni so bili razni ukrepi, da se popravi ogroženo stanje te divjadi. Med več vzroki za upadanje staleža je bistveni neupoštevanje načela, da je divjad družbena imovina, s katero je treba smotrno gospodariti in do-

hodek od nje vračati nazaj v lovišče. Dalje ni dobrega lovskega gospodarjenja brez povečanja strokovnosti v lovstvu, pravilnega odstrela in skrbi za zdravje divjadi. Večji del delegatov na konferenci se je odločno zavzemal za nadaljnji razvoj samoupravljanja v lovstvu, za spoštovanje lovske zakonodaje ter zahteval več discipline, če hočemo v poslabšanih pogojih divjad ohraniti tudi prihodnosti.

Razveseljiva ugotovitev na konferenci je bila, da je razvoj lovstva v Sloveniji na pravi poti. Takemu razvoju počasi tudi sledijo druge republike, od katerih nekatere pri nas v Sloveniji iščejo strokovno in organizacijsko pomoč, ki jo tudi dobijo. Slovensko lovstvo je bilo na konferenci sploh večkrat omenjeno kot primer pravilnega reševanja raznih problemov.

Realizacija proračuna LZS 1970/71 ter obračun organizacije in sklada LZS za lovsko leto 1969/70

Planirani dohodki organizacije 716 167 din so bili ob polletju realizirani s 554 628 din, izdatki pa s 342 649 din. Planirani dohodki sklada 268 670 din s 83 281 din, izdatki pa s 104 310 din.

Upravni odbor LZS je potrdil tudi obračun organizacije in sklada LZS za lov. leto 1969/70, ki ju skladno z 2. čl. pravil LZS objavljamo.

Francè Cvenkel

V premislek

Slavko Kovač

Na pobudo Mednarodne zveze za varstvo narave in njenih dobrin (UICN) in ob sodelovanju z UNESCO je bilo preteklo leto posvečeno zaščiti narave. Odziv je bil v različnih državah različen: od naprednih, ki so pričele z vso resnostjo delati za ohranitev narave, čiščenje ozračja in voda, odstranjevanje strupenih agrokemičnih sredstev, posebno DDT preparatov ter prepoved raznih kemičnih spojin v prehrabeni industriji ter industriji pijač, pa do onih nazadnjaških, ki nadaljujejo s potratnim zapravljanjem rodne zemlje, dopuščajo gradnjo tovarn brez čistilnih naprav in neodgovorno dovoljujejo uporabo najhujših strupov, ki resno ogrožajo zdravje prebivalstva. Ne redko si prav te države svetohlinsko lastijo vso skrb za državljanke pod parolo »vse za človeka«.

Lovci smo tesno povezani z naravo in zato toliko bolj boleče občutimo njeno propadanje. Posebno lovci v bližini večjih industrijskih središč, kot so Celje, Trbovlje, Jesenice, Ravne, Mežica itd., vedo, kakšna je zastrupljena in umirajoča narava. Vsak, ki natančneje pozna vpliv zdravega in naravnega okolja na človeka, se zgrozi in boji, kako bodo živeli naši potomci, če se bo to propadanje narave nadaljevalo.

Lovcem dobro znani znanstvenik in sotrudnik »Lovca« Franc Avčin je v svoji knjigi »Človek proti naravi«, ki bi jo moral prebrati vsak Slovenec, predvsem pa naši vodilni ljudje, kritično pokazal na to, kaj se dogaja v svetu in pri nas. Še je čas, da se človeštvo strezni in preneha žagati vejo, na kateri sedi.

Lovci smo trajno angažirani pri varstvu narave, saj je divjad del narave. Vsa leta opravljamo dela za ohranitev in gojitev divjadi. Lov sam kot del gojitve je šele drugovrstnega pomena. Zgrešeno pa bi bilo trditi, da opravljamo naše naloge brez napak in da ni

med nami ljudi, ki bi jim težko priznali naziv — lovec. Pri svojem nadaljnjem delu bomo zato morali prvenstveno pomesti pred lastnim pragom in popraviti dosedanje napake. Naša prvenstvena naloga je, da približamo vsem lovcem nova dognanja o gojitvi divjadi in vlogi tako imenovanih »roparic« v naravi, kar vse temelji na dobrem poznavanju biologije. Kako nazadnjaški smo v tem pogledu, nam kaže že primer naše največje zveri, medveda. Z doslednimi ukrepi smo uspeli, da se je stalež te redke divjadi primerno povečal ter smo bili lahko pred svetom ponosni na to naravno redkost. V živem spominu mi je televizijski intervju z našim pokojnim gledališkim umetnikom Stanetom Severjem, ki obiskovalcu razkazuje svojo hišico v dolini Iške in pri tem pove: »Ali ni čudovito, da 17 km iz Ljubljane v bližini hiše redno sledim medveda?« Ta prelepa in redka divjad pa je zopet v nevarnosti, ponekod je postala celo politični problem ali celo politično sredstvo. V nekaterih občinah skušajo kmete, ki jim naša družba doslej ni dala ničesar, ampak je od njih vedno samo zahtevala, potolažiti s pretirano visokim odstrelom divjadi, predvsem medvedov. Za takšnimi papirnatimi ukrepi občin pa so seveda dostikrat tudi skriti interesi raznih streljačev iz lovskih vrst. Če že občina predpiše zvišan odstrel, potem je naloga odgovornih upravljalcev lovišč, da odstrel izvedejo pravilno in v skladu z vsemi gojitvenimi načeli. Mrharsko pobijanje po večini nedoraslih medvedkov je samo slabo spričevalo za družine, ki upravljajo ta lovišča.

Na žalost ugotavljamo, da odnos

večine italijanskih lovskih gostov do divjadi ponekod zelo slabo vpliva na naše, predvsem mlade lovce. Bolje bi seveda bilo obratno, da bi se gostje umirili in izboljšali svoj odnos do divjadi. Toda žal je že tako, da slabi zgledi bolj vlečejo. Verjetno bo pripisati tudi vplivu tujih gostov in požrešnosti po devizah, da nekatere lovske družine dopuščajo streljanje srnjadi s šibrami, da ne govorimo o nečloveškem pobijanju ptic pevk, ki ga dopuščajo nekatere lovske družine. Tudi ni nobena tajna, da se posamezne lovske družine požvižgajo na lovski zakon in gojitvena načela ter prirejajo brakade z goniči na srnjad, jelenjad in celo gamse. Da pri takšnih lovih ni možno oceniti divjadi in da pade vse, kar pride pred cev, je razumljivo. Končni rezultat je povsod enak: prazna lovišča in polne blagajne, ponekod pa še to ne, ker si divjačino razdele zastonj ali po minimalnih cenah.

Črn madež v našem lovstvu je način lova, ki se uvaja zadnji čas v nekaterih naših »gojitvenih« loviščih. Ker usihajo razne dotacije in so ta lovišča vedno bolj navezana na dohodke iz lovišč, se je pričel lov za plače. Več naših najlepših gorskih predelov prehaja v tih zakup tujim magnatom. Domač lovski gost tam nima več kaj iskati. Ker inozemec ne more biti član lovske družine, vzame finančno krepko tuj lovec v zakup celoten odstrel v določenem predelu lovišča, skupaj z uporabo lovskih stez, lovskih koč in lovskega čuvaja. V lovskem glasilu opazimo, da se vse širše plasti naših lovcev zanimajo za gojitev gamsov, in je dala »gamsja pravda« že določene rezultate, vse s ciljem dvigniti sta-

Foto R. Čenčič: Nekaj korakov od krmišča

lež gamsov kvalitetno in ponekod tudi kvantitetno. Zato nam ne more biti vseeno, če v gojitvenem lovišču, ki bi moralo biti še nadalje vzorno in vodilno po staležu in kvaliteti gamsov in seveda tudi v nadaljnji gojitvi, prično kot v posmeh z izvajanjem lova, ki se upira vsakemu pravičnemu lovcu in ljubitelju narave. Italijanski lovski gost npr. postreli z enega prostora cel tropič gamsov, prva pade seveda vodeča koza in nato ves zbegani trop. Lov z gosti ni več umirjen zalaz, ampak divje beganje po lovišču, kajti gost ni zadovoljen z odstrelom enega gamsa, ustreliti jih hoče več dnevno in tudi za prihodnje leto si je takšen streljač že rezerviral odstrel desetih, dvajsetih in celo tridesetih gamsov. Takšni »dobri stranki« pa je seveda treba ustreči v vsem. Razumljivo je, da ni časa za ocenjevanje gamsov, saj zbegani poklicni lovec komaj dvigne daljnogled, pa se že prične pokanje po kozah, kozličih, vsevprek. Ko lovec pregleduje sledove in skuša ugotoviti, če je kaj obstreljenega, se je lovski gost že osamosvojil in nabija po gamsih brez ozira na razdaljo. Če je bilo streljanje uspešno, je treba hitro iztrebiti plen in ga obesiti, da ga drugi dan

poiščejo nosači. Potem hitro naprej k naslednjemu tropu, kjer se znova prične vsa svinjarija. Tako ni časa za ogled in občudovanje, za tiho hvaležno urico ob redkem plenu. Lov na gamsa je degradiran na streljanje fazanov, ki jih spuščamo napol domače iz voljer, le s to razliko, da je takšnih fazanov možno vzrediti skoraj neomejeno število, medtem ko se bo izkoriščevalski in nelovski način lova na gamse, našo najplemenitejšo divjad, poznal v takšnem lovišču leta in leta. O navadah »divjega zahoda«, ki kaže, da se želijo udomaćiti v nekaterih naših gorskih loviščih, je prav, da zvedo vsi lovci in naša javnost. Čas je že namreč, da tudi Slovenija dobi svoje nacionalne parke, kjer so danes nekatera »gojitvena« lovišča, poskrbi za njihovo financiranje in strogo strokovno nadzorstvo. Boleča točka vseh ljubiteljev narave je odnos nekaterih lovcev in seveda zakonitih in nezakonitih lastnikov flobertov ter zračnih pušk do zaščitene ptic pevk, ujed in sov. Treba je stopiti samo v preparatorske delavnice, ki so polne zaščitene ptic, predvsem sov in vseh vrst žoln. Tu bo nujno še veliko prosvetljevanja, pa tudi energičnih ukrepov s strani lov-

skih družin in oblasti. Preparatorji bi morali odklanjati prepariranje zaščitene živali, kolikor ne gre za znanstvene namene. Lovci naj ga pripravijo le trofeje in plen, ki ga spominjajo na lovski doživljaj, nelovne, zaščitene živali pa občudujemo raje v naravi, kjer so najlepše in najnaravnejše!

Kritično sem obravnaval nekatere grehe zoper naravo v naših lovskih vrstah. Mislim pa, da je večina našega dela tako pozitivna, da brez skrbi lahko pokažemo tudi na napake, ki jih bomo sami ali s pomočjo družbe odpravili.

Lovci pa bomo morali sodelovati pri zaščiti narave tudi v drugačni obliki. Vse več je pojavov, da se gozdovi v bližini naselij spreminjajo v smetišča. Povezati se je treba z gozdarji in občinskimi sanitarnimi organi ter doseči, da pripravijo za odlaganje smeti z buldožerjem primerne jame, ki jih je možno nato zopet zasuti. S sodelovanjem prebivalstva in šol organizirajmo čiščenje okolice naselij ter izvedimo propagandno akcijo, ki naj opozori, da narava ni odlagališče smeti in človeških odpadkov.

V našem kmetijstvu je vse več nesmiselne in nestrokovne uporabe hudih strupov, ki imajo daljnosežne posledice, v končni fazi vedno tudi za zdravje prebivalstva. Naša naloga je, da na takšno ravnanje opozarjamo, ob zastrupitvi divjadi pa energično ukrepamo in obvestimo ter opozorimo tudi širšo javnost na tragične posledice.

Pri svojem delu za ohranitev narave se bomo morali nujno povezati s sorodnimi organizacijami, kot so ribiška, planinska, društva za varstvo ptic, čebelarstva itd. V lovskih družinah ustanovljajmo enote Gorske straže, v kateri se združujejo najaktivnejši poborniki varstva narave! Nosilci akcije za ohranitev narave bomo morali biti in ostati tisti, ki naravo poznamo in smo z njo najtesneje povezani.

Ponovimo, kar že vemo

Ivan Grögl

Trudim se, da bi zbral misli, ki so kakor zbegane. Ne morem jih ujeti. Pogled mi uhaja skozi okno, med stare strehe in dvorišča, kjer vse prekrniva debela snežna odeja. Skozi zamegljeno ozračje pa neprenehoma sneži.

Ko sem se zjutraj prebujal, se je iznenada pred menoj pojavila misel, tiščala vame in se zopet oddaljevala. Za sabo je puščala sled, ki me je silila k premišljevanju. Bila je misel o pomladi, o zelenih jasah, o rdečih lisah, ki prihajajo in se umikajo, o bližajočem se juniju . . . Zdaj bi rad vse to napisal, pa ne najdem izrazov. Gledam skozi gosto zaveso padajočih snežink, kako po dimnikih in strešnih slemenih sedi pravljicih starka zima iz otroških let. Reži se mi in kaže dolge redke zobe. Verujem v pomlad in vendar se bojim, da je ne bo več. Toda, čas hiti in narava bo prav gotovo opravila svoje.

Vrnila se bodo jutra in sledili bodo večeri, ko bom odhajal na jase, v gozdove in na poseke, ter ugotavljal, kaj nam je še ostalo. In jaz »edini in vsemogočni človek« bom odločal o življenju in smrti.

Ko bom opazil med postavnimi »fantiči« krmežljavega »strahopetca« ali nemirnega »starca«, se bom odločil, da ga premagam. Vse kar rabim za ta dvoboj, je njemu narava že dala, mene pa šele uči. Dokler je zakon nedotaknjenosti na njegovi strani, imam dovolj časa, da si ga dobro ogledam. To ne bom mogel opraviti kakor Martin Krpan, ki je s kobilico prijezdil naravnost pred Brdavsca. Postaviti si moram prežo, da se bom povzpел više, sicer me bo dosegel njegov občutljivi nos. Toda, kako naj to opravim, da ga ne bom vznemiril. Če hočem, da mi bo preža služila že letos, moram vse zelo natančno preudariti.

Lestvo in ves les za sedež si bom pripravil v sosednjem gozdu. Nato bom vse to tiho znosil opoldan pod drevo, ki sem ga določil za prežo. Čim bolj tiho in mirno bom pri-

stavil lestev, zlezal na drevo in hitro naredil sedež. Vse to bom opravil sam, da bom čim manj razbijal in, da ne bom govoril. Srnjak je redkobeseden in ne mara širokoustnežev. Sosednje grmičje in drevje bom pustil nedotaknjeno. Saj veste, kako je, kadar žena kupi kos pohištva v moževi odsotnosti? Da bi našla primerno mesto, mora premakniti vse drugo pohištvo. Mož takoj opazi spremembo, ko se vrne. Nejevoljen je, ker se težko privaja novemu redu. Srnjak pa se sploh ne mara privajati na morebitne spremembe. Pobere šila in kopita in si poišče novo menzo. Preža je gotova, srnjaka pa ni več. Lovec razmišlja, išče krivca, pa ga ne najde. Kako naj ga tudi najde. Išče ga povsod okrog, samo pri sebi ne. Kadar pa sprememba terena ni tako očitna in jo je srnjak le zaslutil, se morda ne bo povsem umaknil. Postal bo opreznjši, menjal bo čas izstopanja, postal bo nereden in ne bo mogoče uganiti njegovih navad. Oh, kako silno »znanstvene« razprave bodo lovci razpredli o tem srnjaku!

Pri prinašanju lesa za prežo moram paziti, da bom zapustil za seboj čim manj sledi. Skušal bom hoditi vedno po isti sledi, predvsem pa se bom izogibal tistega dela travnika, kjer bi se srnjak lahko pasel. Človekove sledi križem po travniku so za srnjaka enakovredno nevarno opozorilo kakor vsaka druga sprememba v okolju. Dah po moji sledi je za srnjaka dovolj, da jo odkuri in odnese s seboj vse moje možnosti za uspeh v tem dvoboju. Bilo bi silno neprijetno, ker sem se že hvalil, da imam privezanega srnjaka.

Modrovanje, da srnjak pozna natančno lovski koledar in da pozna dah po cevi in smodniku, denimo kar med staro šaro. Dah po človeku je zanj dovolj resno opozorilo. Če mi jo popiha, se lahko zanašam samo na prsk, predvsem pa na goli slučaj.

Na jesen sem v tem kotu napravil krmišče in ga napolnil. Bil sem zaročaran, ko sem pozimi prihajal sem in ugotovil, da tu ni več srnjadi. Brskal sem po literaturi in spraševal. Najpogosteje sem zvedel le to, da se srnjad seli in nič več. Sedaj vem, da vpliva na selitev srnjadi več vzrokov. Če se je poleti zadrževala v predelu, kjer so listavci, se bo na jesen odselila. Listje je odpadlo in srnjad nima več zavetja. Zdaj je gozd kakor okno, ko mu razbiješ steklo. Umakne se tja, kjer so iglavci, predvsem tja, kjer so jelke. V zasneženem mladju bo našla zaklonišče, zelene iglice pa bodo v sili tudi hrana. In če je v takšnem gozdu v bližini še krmišče, ni čudno, če je tukaj zbrana vsa srnjad iz daljne in bližnje soseske. Tu živi srnjad složno. Srnjaki se med seboj razumejo in ne oponašajo drug drugemu starostnih razlik. Zbiranje srnjadi pa iz zdravstvenih razlogov ni zaželeno. Da bi to preprečili, moramo natančno vedeti, kje bomo postavili krmišče, s čim in kako bomo krmili, da srnjad ne bo uhajala daleč iz svojih stalnih bivališč.

Še preden se bo srnjak vrnil v letno bivališče, si bo očistil rogovje. Tega si namreč nikoli ne čisti tam, kjer »stanuje«. Okrog letne rezidence si bo napravil tudi ograjo, sicer nevidno, toda dovolj močno. Na meji pred vstopom v bivališče bo tu in tam razkopal zemljo in razkopana mesta odišavil z »lastnim proizvodom«. Težko se bo našel vsiljivec, ki bi si upal prekoračiti odišavljeni »hišni prag«.

Spomladi se umakne zopet nazaj na gozdne obronke, obraščene z listavci. Tu je odlično zavetje in kadar se mu zahoče grizljaja, je treba le stegniti vrat in že je na izbiri peščica sladkih poganjkov. Lahko pa se zgodi, da srnjad ob selitvi iz zimskega v letno bivališče ignorira »pravilo selitve«. Na gonsko jo ubere mnogo dlje kot

Foto L. Mrzel: V težkih zimskih dneh

sicer, v smer, kjer pričakuje obilo boljše hrane in varno skrivališče. Umakne se iz gozda celo na širna posejana polja, kjer na žitnih njivah najde vse, kar potrebuje, predvsem zavetje pred mrčesom. Varamo se, če mislimo, da se je

srnjad sprijaznila s civilizacijo in da ji moderni svet ne krči življenjskega prostora. Zato je naša naloga in dolžnost, da tudi temu okrasu naših gozdov pomagamo živeti, še posebno v težkih zimskih dneh...

O »šicah« Lovske družine Libeliče

Lojze Kos

Pravijo, da so koroški lovci že od nekdaj sloveli kot najboljši. V pripovedkah so se ohranile zgodbe o strašnem »ravbšicu« ali zelenem divjem lovu, ki je bil strah in trepet grajski gospodi. Ta divji lovec poseblja koroške kmete-tlačane, ki jim je bila odvzeta pravica loviti v gospodovih loviščih. Le najhrabrejši in najspretnjši so upali na divji lov. Prišli so v koroško kulturno dediščino in še danes nas v pripovedkah popeljejo v temne koroške gozdove. Če so ti junaki nekoč lovili tudi v libeliških gozdovih, ne vemo. Kje so Libeliče in kje libeliški gozdovi, vedo mnogi lovci ne samo pri nas, ampak tudi v sosedni Avstriji in Nemčiji. Libeliče so majhna koroška vas ob jugoslovansko-avstrijski meji, od Dravograda devet kilometrov. S treh strani jo obdajajo gozdovi, pod vasjo pa se razprostira veliko

libeliško polje, ki ga razpolavlja državna meja. Eden mlajših libeliških »šicov« je Ivan Hudrap. Kar oči se mu iskrijo, tako vneto mi

pripoveduje o lovu na zajce: »Naše polje in z Dravo omejeni gozd, to je nekaj čudovitega! Razdelimo se v dve skupini. Prva v gozd, druga pa na polje. Psi poženo divjad proti Dravi, nato pa nazaj. Vse priteče na polje, tu pa poka ko na fronti...«

V libeliških gozdovih ni divjih prašičev, ne jelenov, ne gamsov, toda vsaka pomlad prebudi libeliške lovce zelo zgodaj, kajti visoko v hribih poje petelin. Pravijo, da je lahko že srečen tisti, ki ga samo sliši ali vidi, kaj šele, če ga ustrelji. Mnogo, nešteto zgodb je bilo napisanih o lovu na trubadurja gorskih gozdov — velikega petelina in njegovega manjšega sorodnika ruševca, zato ne bom obujal spominov libeliških lovcev o srečanjih z njima. Veliko jih je in eno lepše od drugega. Lov na divje peteline privabi tudi lovce od daleč. Posebno dobrodošli so gosti iz Avstrije in Nemčije, kajti lovski turizem prinaša dragocene devize tudi Lovski družini Libeliče. Libeliški lovci se trudijo, da bi privabili čim več tujih gostov, kajti praksa je pokazala, da navadno več prinese kot odneso.

Lovski družini Libeliče pripada 2300 ha lovne površine, od tega 1900 ha gozdov. V to družino so

Po razvitju prapora LD Libeliče

vključeni lovci treh koroških krajev — Črneč, Podklanca in Libelič, vsega skupaj 26 lovcev in nekaj mladih pripravnikov. Na prvi pogled bi lahko rekli, da je to ena manjših lovskih družin, toda presenečeni smo nad njeno izredno razgibanostjo, organizacijsko sposobnostjo, družabnostjo in ne nazadnje nad njeno imovino. Leta 1965 so si postavili lovsko kočo. Gradili in dogradili so jo izključno z lastnimi sredstvi, s prostovoljnim delom in samoprисpevki vaščanov.

Rojstni datum LD Libeliče sega v leto 1959. Vsa povojna leta so bili libeliški lovci vključeni v Lovsko družino Dravograd. Bili so zelo prizadevni in delovni. Le maloštevilnost jim je preprečevala, da se niso že poprej osamosvojili. Leta 1959 pa so spretno rešili to zadevo. V svoje vrste so povabili lovske tovariše iz sosednjih vasi, ki so imeli podobne težave in rodila se je nova lovska družina.

Osem dolgih let je trajalo, da je LD Libeliče postala priznan in enakopraven partner sosednjim družinam. V tem času je bilo treba rešiti vrsto problemov in postaviti društvo na lastne noge. Nemogoče je pisati o vseh težavah, uspehih in neuspehih, omenim naj le nekaj imen tistih lovcev, ki jih lahko štejemo za vodilne v LD Libeliče: Pšeničnik (Prajz), Štefan Novak, Ivan Kordež, Ivan Močnik (Rjak), Miha Pšeničnik (Kleder) in Maks Pšeničnik.

»Ves trud je bil poplačan 1967. leta, ko smo razvili svoj prapor — prapor LD Libeliče!« mi je ponosno dejal Štefan Novak, ki je bil šest let starešina in je svoje mesto prepustil mlajšemu Maksu Kupniku.

Zima je hud sovražnik divjadi. Zato je treba skrbno paziti, da je v gozdu dovolj polnih krmišč. Vsega tega je v gozdovih tostran meje dovolj, drugače pa je bilo nekoč na avtrijski strani. Pred leti je prihajalo tu in tam do določenih ne-

Ustanovni člani LD Libeliče

soglasij z avstrijskimi lovci, zadnji čas pa se odnosi razvijajo na osnovi prijateljskega sodelovanja, kar je vsekakor v obojestransko korist, saj divjad ne pozna državnih meja. Nerešeno je še vprašanje selekcije srnjadi. Medtem ko libeliški lovci skušajo ohraniti najlepše, najmočnejše srnjake, avstrijski streljajo prav te. Upajmo pa, da bo tudi ta zadeva kmalu uspešno rešena.

Če prelistamo petletni plan LD Libeliče, ugotovimo, da je kljub že opravljenemu ogromnemu delu ostalo še veliko težkih nalog za

naslednji dve leti. Ena teh je obnovitev ceste do lovske kočice, prav tako je v načrtu tudi preureditev kočice. Nadalje bo treba bolj skrbeti za vzrejo psov goničev, ki jih je občutno premalo, medtem ko je psov za poljski lov dovolj. Predvidena so tudi tekmovanja, prijateljska srečanja, skupinski lovi, seminarji, strokovna predavanja in podobno.

Skušal sem prikazati delček tistega, kar se skriva za imenom Lovska družina Libeliče. Če mi je uspelo vsaj napol, je vredno, da je zapisano.

Oblak nad prepadom

Tone Svetina — ilustriral Lojze Perko

XII.

Na begu so Prodniku zaprle pot prostrane zaplate rušja, stisnjene med skalovjem vrhov in stenami spodaj. Ne da bi pomislil, se je zatekel v goščavje. Počutil se je varnega, ko se je za njim zagnilo gosto vejevje. Plazil se je kot kuna, dokler ni bil dovolj globoko. Nato je upehan ter ves zasopel ustavil korak. Skrit se je hotel spočiti. Potuhnil se je pod grm, sedel in se razgledal. Prišlo mu je na um, da ne sme slepo bežati, če noče pasti v zasedo. Gora mu je postala sovražna. Na vsakem robu so lahko oči, ki oprezajo za njim. S sedla so v korito doline kot neukročeno valovje vrele megle in s svojimi dolgimi jeziki poželjivo lizale skalovje ter se spajale s temno sivino, ki je legala z vrhov.

Prodnik je v vdanem molčanju skalovja iskal svojo pot. Razveselil se je snega, ki naj bi zamedel njegove sledove in pregrnil Andreja v prepadu, vsaj do spomladi, ko ga bodo pokopali plazovi. Z nekaj požirki žganja je popravil grenak okus v ustih in si vzbudil korajžo. Hotel se je zmuzniti za Gamsovimi planami, da ne bi spet rinil tako visoko v skale, v meglo, do pasti. Prišel bi jo iskat pozneje in jo vzel s kakšnim gamsom v njej.

Že je mislil kreniti naprej, ko je daleč za seboj zaslišal streljanje. Ubit odmev rezkih pokov se je spet naselil vanj, strah se je vračal in se razraščal v smrtno grozljivo. Prisluhnil je. Zdelo se mu je, da poka spodaj v grapi, potem pa, da prav tam, kamor je mislil zaviti. Čemu toliko strellov, si ni znal razložiti. Spet je posumil, da ga je Janez izdal, saj se nista nikoli mogla, in so lovci Gamsove plane bržkone obkolili.

Streljanje je utihnilo, tesnoba pa je ostala. Ne bodo me! Daleč sem, zgoraj pri pasti bom pa še najbolj varen. Čez polico v skalnem stebru si nihče ne upa. Vzel je pot pod noge in se izgubil v pretakajočih

se meglah. Prikolovratil je mimo kraja, kjer je ubil gamse. Sneg je zasipal krvave sledove. V megleni mečavi so izginjali in se odgrinjali stolpi ter ogromne stene grozljivih obrazov. Proti vrhu se je megla zgostila. Sneg je naletaval vse gosteje. Ujel se je v sivi krog brezobličnega sveta in lezel naprej v strmino. Celu uro je izgubljeno blodil. Stene v stebru so ga ustavile. Police ni bilo nikjer. Vstop je našel šele, ko je dvakrat zašel in je veter za hip razpodil megle. Zdaj je vedel, da bo kmalu na sedlu, od koder bo igrača priti v dolino. Izpostavljeno mesto je preplezal brez posebnih težav.

Za stebrom so ga sprejeli v mečavo zaviti macesni. Pasti se je bližal pozorno. Vendar se je zmotil. Šel je k enemu izmed dreves, tipal okoli korenin ter osuplo iskal verigo. Ni je bilo. Dvakrat si je zaman ogledoval drevo, potem pa je vseeno moral kreniti naprej. V mlekobni sneženi mečavi so si bila vsa drevesa čudno podobna. Negotovo je lezel naprej in tipal od drevesa do drevesa. Hudiča, kaj ga pa lomim! Saj so bila pri pasti manjša drevesa, si je dejal in nasedel megleni prevari. Naredil je le še nekaj tipajočih korakov in železje je šklepnilo. Prodnik je bolešno zarjul in se zgrbil, kakor bi ga orjaška pest zadela v trebuh. Medvedarka ga je zgrabila pod kolonom čez meča, kot je napovedal Potar, in železni zobje so se zarili globoko v meso. Počutil je, da bi ublažil bolečino. Po vsem telesu ga je oblil hladen pot. Z močnimi rokami je jezno zgrabil jekleni vzmeti in ju skušal upogniti. Jeklo pa se ni zganilo. Skrušen je obsedel v snegu in začel trezno misliti. Pasti se sam osvobodil ne bo. Naj mar lovce kliče na pomoč, ali naj se s pastjo sam izvleče v dolino? Da bi ga lovci prignali v vas, ne, tega pa ne! Sam bo poskusil. Mrzlično je začel brskati po žepih, dokler ni našel ključa. Splazil se je k drevesu na

robu in izgrebel ključavnico. Prosta veriga mu je zarožljala v rokah. Počutil se je rešenega, dokler se ni poskusil vleči naprej in se mu ni nova, močnejša bolečina zarezala v telo.

Nebo je temnelo in snežinke so se v velikih kosmih vrtele kakor pijani metulji. Strah pred nočjo ga je gnal, da je hitel. Hotel se je privleči vsaj do sedla. Dokler je bila polica ravna in široka, se je še kar vlekel. Stiskal je zobe in preklinjal. Z rokama je grebel v sneg in si pomagal s kolenom ter z zdravim nogo. Potem so mu začele od mraza trditi roke. Težave so se začele, ko se je polica zalomila v skalne skoke in se zgubila.

Mečava je ogrnila skalovje. Spuščal se je le še po občutku. Prekrel je pasti in Potarja in vse pogosteje počival. Rad je nastavljal pasti, pa nikdar ni pomislil, kako je živali, ko jo železje zgrabi za nogo. Tudi gamsom jih je nastavljal in ujete živali našel viseče v prepadu, ali z zlomljeno ali odtrgano nogo. Sedaj pa se je v pasti plazil sam. Toda upal je, da se bo rešil.

Zleknil se je v sneg, nagnil glavo nazaj in na razgret obraz lovil zmrzle kosme, ki so se na njem sproti topili in se spreminjali v kaplje. Za hip je pozabil na vse in se zamaknil v pajčolan vrtečih se snežink in v spiralasto pot njihovega neutrudnega padanja. Streslo ga je spoznanje, da mora naprej. Spet je vztrajno lezel in stiskal zobe. Dvom v njegov uspeh pa se je večal in ga silil k novi odločitvi. Snel je puško s hrbta in trikrat zapored ustrelil, da bi priklical lovce. Belina, mehka kot žamet, pa je požrla odmev. Obupno je začel klicati na pomoč. Prišli bodo, vendar moram lesti naprej, če me zgreše...

Njegova pot skozi skalovje je bila brez kraja, vse bolj obupna in mučna. Grenkoba se mu je nabirala v ustih in lizal je sneg, da se je odžejal. Noga je otekala, potem pa začela mrtveti. Drgnil jo je z

rokama in misel, da mu jo bodo odrezali, če pride prepozno v dolino, ga je prevzela z grozo. Nebo je vse bolj temnelo, sneg se je kar usipal. Po strmem lijaku se je spustil na ozko polico, kjer pa ni mogel ne naprej ne nazaj. Groza ga je stiskala in mrtvila. Lizal ga je hlad in premočen do kože ter šklepetaje z zobmi je prvič pomislil na konec. Prekleta baba! Zavoljo nje bova z onim spodaj oba ledena moža. Naprej, Prodnik, ali nazaj! Tvegaj je in se potegnil više. Mišice na rokah so trzale, ko se je skušal potegniti čez skalnati skok. Zdrava noga mu je spodrsnila, da je obvisel na rokah. Prsti so popuščali in prijemal se jih je krč. Če bi ne bil ranjen, bi se igranje potegnil po skali navzgor. Z izbuljenimi očmi je strmel v sivo, brezčutno praznino brezna, kamor so izginjale snežinke. Z njimi se je vtapljalo tudi Prodnikovo upanje in ugašal pogum.

Vsaka pot se nekoč konča. Tu se bo njegova.

A ni se maral sprijazniti s to odvratno mislijo. Toda tu ne more storiti nič rešilnega. Nihče, kdor je tako zgubljen, se ne more rešiti! To spoznanje ga je zlomilo. Zgubil je živce, začel noretiti in klicati ljudi. Sprva je obupano prosil, potem pa je začel divje zmerjati. Mrak se je zgoščal. V temo so utonili macesni, prepadi in skale, Prodnika je zajela noč in stiskale so ga bolečine.

Njegovo brezupno, hripavo vpitje je bilo kot prhutanje netopirjev. Gluho žrelo snežene noči je požrlo glasove. Ko je utihnil, se je slišalo le hropenje in šklepetanje z zobmi. Objela ga je pošastna tišina. Slišal je šelestenje snega, ki je neutrudno naletaval in ga zapadal.

V ostenjav pod njim se je odkrušil kamen in se zakotalil.

»Gredo,« je zavpil, »pome gredo! Lovci gredo! Rešili me bodo te preklete pasti. Pozabil bom na vse in Jana bo moja. Kaj morem, če je Andrej spodrsnil in odletel v pre-

Prodnik je zarjul in se zgrbil, kakor bi ga orjaška pest zadela v trebuh

pad.« Tedaj ga je preblisnilo, da lovci ne smejo uzreti gamsjih glav. Naj gre stava k hudiču! Zastonj me je stari učil, naj pustim gostilne, stave, jago in babe. In da naj se poprimem dela! Zdaj vem, da je imel večkrat prav!

Snel je oprtnik, odvezal gamsje glave in drugo za drugo zmetal v prepad. Kaj nas le norce žene za temi prekletimi roglji? Prisluškoval je trkljanju in se trafil: Že gredo, gredo! To so koraki! Pomislil je, da tudi puške ne smejo dobiti. Ko bi te nikdar ne prijel v roke! Smrt in zlo sta v tebi! Preveč si pobilo, krepelo neumno! Vsakomur služiš, kdor te le zna prijeti. Zdaj pa ne boš nikomur. Zamahnil je po skali. Kopito se je razletelo v treske, jekleni ostanek pa je vrgel za gamsjimi glavami. V nahrbtniku je otipal v nogavico zavito zelenko žganja. Kako sem te mogel pozabiti, ti slina kačja,

v teh težkih urah! Držal jo je pri ustih, dokler ni bila prazna, potem pa je zarožljala v prepad. Žgoč in pomirjujoč občutek se mu je razlil po telesu. Prijela se ga je pijanost. Dramila mu je v spominu davno ugasle podobe in mu vrnila jasnost misli.

O ti prekleto, neumno, zgrešeno življenje! Neponovljivo življenje! Potem je spet čakal, da bodo prišli, se trafil in zmrzoval. Še krvavi nož in nahrbtnik je zagnal v prepad in prisluškoval v tišino. Past ti, prekleta, zdaj sva sama! Preklet tisti, ki te je skoval. Zdaj sem čist in pripravljen. K svojemu staremu moram.

Čas se je lenivo pretakal v grobno molčanje snežene noči. Prodnik je ležal negibno. Črne sence so mu begale po možganih, oddaljeni šumi vetra pa so se v njem spremenjale v človeške stopinje. Od mraza odtrpel se je zvil in stisnil v klobčič

ter čakal, čakal. Mokrota je pronicala skozi obleko, telo mu je ledenelo.

Potem so šumi korakov v ostenju potihnili. Preblisk mu je odkril prevaro utvare. Odprl je oči. Oklepala ga je pošastna tema. Premaknil se je, a bolečina ga je ustavila. Stresel je sneg s sebe, pokleknil in zarožljajal s pastjo. Zapuščeno je stegnil roke predse. Tema je bila brezmejna. Prostor je izginil, njegov čas je obstal.

V hladu je vztrepetal in z grozo kriknil: »Zmrzujem!«

Glas je votlo zabobnel in utonil. Srce mu je močneje udarilo. Misli so se mu strnile v boleč vozil in v njem je vzplamtela ihta: »Ni vas, prasci! Ni vas! Pustili me boste, da crknem!«

Blaznel je, rjul in zmerjal z vsem, kar se je grdega naučil v dolgih letih.

Nenadoma je planil pokonci: Sam se bom rešil! Ne maram vas! Pognal se je v strmino in krčevito grabil oprimke. Dvignil se je do prvih zamedenih stopi, potem pa

omahnil nazaj, z glavo udaril ob kamen...

Krivec je z ledeno dlanjo obrisal svod nad gorami in raztepel omagane megle. Zvezde so zablestele na temnem zimskem nebu in zalesketali so se okrajki prepadov. Gorovje je spalo spokojno in strahotno samotno. Na eni izmed polic v Rogovem stebru nad prepodom je ležal Prodnik, grbasto zvit, zmrazjen.

Blesk jutranje luči je predramil gore. V rožnatih sencah so zaživele prastari obrazi. Tropi gamsov so vstali. Pomikali so se v svoja zavetja, v Gamsove plane, kjer je sneg čez noč pokril sledove krvi. Potegnili so se pod stene v Lope in se nagnetli okoli senenih kôp, ki jih je bil pripravil Andrej. Brezskrbno so mulili travo, kakor bi se nič ne zgodilo. V skalni duplini pod črnim previsom se je predramil krokar, zaplaval v sinjino in zakrožil nad Rogovim stebrom: »Kro, kro, kro.« Za njim je priplula jata lačnih rumenokljunih kavk. Vreščeči črni oblak je zajadral nad belim prepodom...

Konec

Po lovskem svetu

Steklina na pohodu – vsega je kriva lisica

(Iz francoske revije »Science et vie«)

J. P. Sergent — iz francoščine Marijan Felc

To ni seznam plena srečnega, nekoliko naglega lovca, ampak seznam ugotovljenih primerov stekline v zadnjih devetih mesecih 1968. leta v pokrajini Moselle v Franciji: 30 goved, 20 lisic, 3 psi, 1 mačka, 2 srnjaka, 1 zajec. Do tedaj je Francija uživala sloves

ene redkih držav, ki jih je Svetovna zdravstvena organizacija dala na listo po steklini nekontaminiranih pokrajin.

Leta 1958 so bila eliminirana zadnja žarišča te bolezni v okrožju Languedoc Roussillon. Od tedaj ni bilo nobenega primera več.

Tako stanje je bilo doseženo s pomočjo vrste zelo učinkovitih ukrepov, z ekipo veterinarjev, ki so bili kos svojim nalogam, z znatnim znižanjem števila potepuških mačk in psov.

V Pasteurjevi domovini je to izgledalo samo po sebi razumljivo. 29. marca 1968 je Pasteurjev inštitut v Parizu potrdil diagnozo stekline na lisici, uplenjeni v Montenachu (Moselle), nekaj kilometrov od nemške in luksemburške meje. Od tedaj se je bolezen širila. V samem okrožju Moselle so v maju 1969 ugotovili preko sto primerov stekline, ki se je do tedaj že razširila na sosednja okrožja.

Prebivalci teh okrožij so gledali na bolezen z začudenjem in s strahom, ponekod celo s paniko. Niso bili pripravljani na to, da se bodo morali spet boriti s starim prekletstvom, ki je tolikokrat vznemirjalo ljudi v prejšnjih stoletjih. Steklina je kakor kuga: grd spomin na čase, ko človek še ni dovolj obvladal narave, ki ga je obdajala. Z vso ponižnostjo je treba priznati, da smo danes priča širjenju novega vala rabiozne epizootije (nalezljive bolezni, ki zajema veliko vrst živali), ki je celo bolj važen in obsežen od tistega, ki se je pojavil v XIX. stoletju.

Kako se je mogla steklina pojaviti v Franciji? Od kod prihaja?

Svetovna zdravstvena organizacija je pred kratkim ugotovila, da je v 92 anketiranih državah uradno potrjenih 637 smrtnih primerov ljudi zaradi stekline v letu 1967. To je razmeroma malo v primerjavi z drugimi boleznimi. Toda ta številka predstavlja komaj desetino resničnega števila smrti. Treba je bilo cepiti 560 000 ljudi, ki so jih ugriznile živali, za katere so sumili, da so okužene ali da so prišle v stik z okuženimi. Danes je steklina razširjena po vseh državah Afrike, skoraj po vsej Aziji in po večjem delu Amerike, v številni ZDA. Samo v Tajlandu je leta 1967 umrlo za steklino več sto

ljudi. V Južni Ameriki plača največji davek virusu te bolezn goveja živina: preko 500 000 glav pogine vsako leto zaradi stekline; škodo cenijo na 47 milijonov dolarjev.

V Evropi je ta bolezen razširjena v 17 od 28 držav.

Vsi vemo, da se lahko cepimo proti steklini pred ali po ugrizu okužene živali. Manj pa je znano dejstvo, da še vedno nismo sposobni zdraviti stekline, ki preide v spazmodično obliko (s krčji, hidrofobijo, konvulsnim krčenjem mišic) ali v besnilo (vse mogoče oblike napadalnosti ali nasilnosti) ali v paralitično obliko. To je bolezen, katere razvoj in konec sta prav posebno grozna. Bolnik najčešče ostane mentalno priseben in vse, kar lahko zanj stori zdravnik, je le to, da mu zagotovi manj bolečo smrt. Sreča je, da v naših krajih primerov stekline ljudi praktično ne poznamo. Cepivo proti steklini, po potrebi združeno še s serumom, zagotavlja skoraj popolno zaščito proti bolezni.

Gotovo pa je, da prisotnost živalinosisilcev tako nevarnega virusa v naših gozdovih nalaga dolžnost vsem nadzornim organom, da jih pokončuje z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Naloga je vse prej kot lahka. Steklina prihaja od daleč, iz zahodne Poljske: na območju Odre in Nise so odkrili žarišče te bolezni leta 1939. Znano je, da se steklina razvije iz enega žarišča virusov, kadar možnosti srečanja med virusi in zdravo živaljo presegajo neko mejo.

V Evropi je ta meja odvisna od gostote lisic, za katere vse kaže, da so najidealnejši prenašalci virusov na našem kontinentu.

Deloma zaradi vojne, deloma zaradi prepovedi izvajanja lova in odselitve ljudi iz nekaterih predelov Poljske, je tod začelo mrgoleti lisic. Ko je bila dosežena kritična gostota, je izbruhnila epidemija.

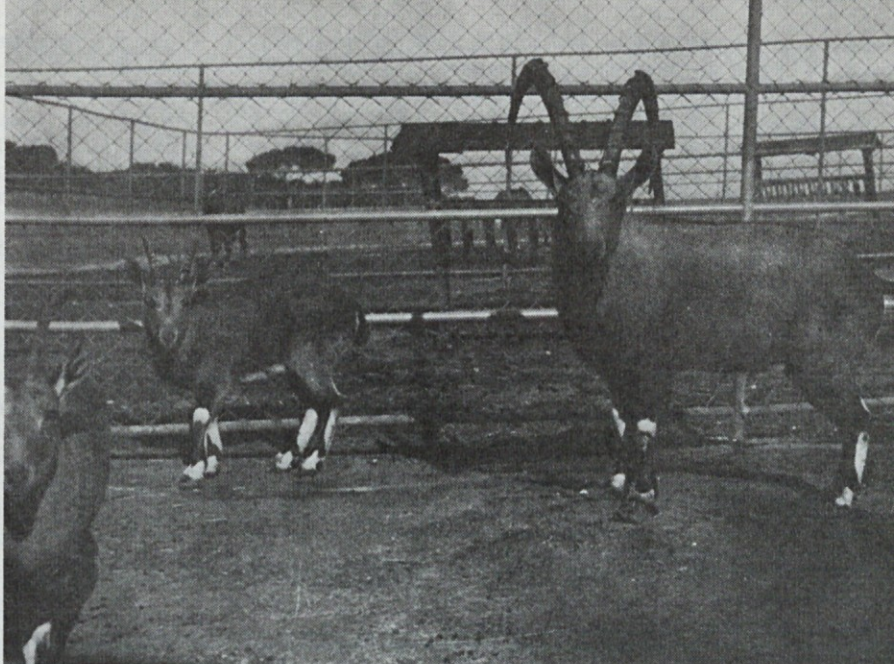

Foto M. Kemperl: Sudanski kozorogi na Brionih leta 1965

Med drugo svetovno vojno je ta zajela Prusijo in vzhodno Pomeranijo. Po vojni je napredovala proti zahodu in prešla Odro. Leta 1951 je zajela vzhodno Nemčijo, l. 1955 Hessensko in Spodnjo Saško, v letih 1956—57 Bavarsko, l. 1960 je bilo zajeto že vse Porenje. Nizozemsko je dosegla 1962., Dansko 1964., Belgijo in Luksemburg 1966. Končno, 1968., je prišla na vrsto Francija.

Nobena od prizadetih držav ni mogla resno zadržati epidemije, ki se je širila kakor oljni madež na čedalje večji fronti s hitrostjo 30—40 km na leto.

Na Danskem so že mislili, da so uspeli zatreti bolezen v letu 1966, toda odkritje novih žarišč v letu 1968 je razblinilo vsako iluzijo.

Ta »divja« steklina je pri nas nadomestila »mestno« steklino. Vse toplokrvne živali, od sesalcev do ptičev, so sprejemljive za steklino in se lahko okužijo s to boleznijo. V zadnjem letu so v Franciji odkrili nosilce virusov med kravami, lisicami, mačkami, psi, med srnjadjo in zajci.

Sistematične raziskave v Vzhodni Nemčiji so pokazale, da so v okolju Detmold okužene številne vrste živali: jazbeci, divji prašiči, dihurji, kune, podlasice, miši, veverice, kunci, kokoši, kragulji, kanje, sove, vrane, šoje in srake. Tako različni prenašalci resno otežko-

čajo zajezitev širjenja bolezni. Pri vsem tem je rešitev vendarle vezana v glavnem na proučevanje življenjskih navad lisice, ki je glavni in najpogostejši prenašalec.

Poizkusi, ki so jih opravili v ZDA, so pokazali, da se veriga prenašanja stekline lahko prekine, kadar gostota lisic pade pod en primer ek te živali na 250 ha.

Tako je v Bolgariji uspelo zajeziti epidemijo z brezobzirnim pokončanjem 200 000 lisic in 7000 volkov. Ta občutljivost na mejo gostote dokazuje, da je lisičja steklina vezana na cikluse, ki ustrezajo specifičnemu ritmu razvoja lisičjega rodu.

Prvi ciklus je sezonski. Konice epidemije sovpadajo z obdobjem paritve, ko so srečanja živali pogostejša, in z obdobjem hitrega naraščanja staleža, ko mladež zapuša lisičine in začinja samostojno življenje.

Drugi ciklus se začne nekako po štirih letih.

V prvem letu, ko je epidemija v največjem razmahu, je pogin zelo velik. V drugem letu je gostota lisic manjša; izgleda, da epidemija nazaduje. V tretjem letu se pojavi ogromen prirastek tistih živali, ki jih pokončujejo lisice, ker so le-te maloštevilne. Hrane je torej v izobilju, samice povržejo več mla-

dičev, gostota je v porastu. Končno, v četrtem letu, se epidemija zopet razbohoti, ker je gostota dosegla visoko stopnjo.

Kakšna sredstva imamo na voljo, da bi zatrli steklino oziroma nje-nega glavnega akterja — lisico? Teoretični cilj je znižanje staleža pod mejo enega primerka na 250 ha.

Vsa sredstva so dobra: strel, lov s pastmi, strupljenje s plinom (kloropikrin) in s strihninom.

Zadnje sredstvo je edina novost (v Franciji — op. prevajalca). Druga so bila že preizkušena, z namenom, da iztrebijo lisico. Doselejši doseženi rezultati niso bili ohrabrujoči. Tudi uporaba strihnina je dala le skromne rezultate: 5000 vab, od katerih je bilo v nekaj dneh požrtih 2599, je dalo dokaj skromen plen: 15 lisic, 15 mačk, nekaj vran, srak in šoj. Vseh 2599 vab je vsebovalo smrtno dozo strupa. So te vabe res pokončale 40 % lisic, približno 1000 živali, kot trdijo organizatorji te akcije? To bo treba še dokazati. Rezultati druge, obširnejše akcije (16 500 enodnevnih piščancev, napolnjenih s strupom) niso znani,

saj ni bilo doslej o tem ničesar objavljenega.

Ne glede na doseženi učinek pa se pojavljajo mnenja zaskrbljenih naravoslovcev in ekologov. Prof. Condé, direktor inštituta za zoologijo v Nancyju, pravi tako: »Ne smemo zamenjati selektivne redukcije s kolektivnim uničevanjem. S tem, da pokončujemo mesojedce, tvegamo, da bomo dosegli nasprotni cilj od želenega. Z uničenjem lisic in druge mesojede divjadi bomo ustvarili ekološko praznino, ki bo koristila edino lisici. Prav ta je tista, ki se je doslej najuspešneje ustavljala vsem poskusom iztrebitve. Primer iz gozdov okrog Pariza je dovolj zgovoren: s tem, da smo dosledno pokončevali 'škodljivce', smo dosegli to, da imamo na tem področju samo še lisico. Kot naravoslovec ne zagovarjam lisic, sem pa v skrbeh za drugo mesojedo divjad.

Če hočemo držati na kratkem stalež lisic, moramo obvarovati naravno ravnotežje, ki ga tvorijo tekmeči in nasprotniki lisice. Potem, ko smo uničili volkove, iztrebili risa, znižali stalež divje mačke, kune, vidre in podlasice, se zdi to ravnotežje resno ogroženo.«

je. Najpogosteje je pač črna, rjastorjava in pegasta, ali kombinacija teh in drugih barv ter oblik, z belimi pegami ali brez njih. Parjenje se začne januarja, leže aprila, v gnezdu je navadno 6 do 8 jajc. Stanišče te snežne jerebice so barja, obrasla z bujnim resjem, ki ji z brstjem, popjem in cvetjem daje glavno hrano. Zato grausa brez resja ni, kar je razlog, da živi le v Veliki Britaniji, kjer so razsežna barja z resjem. Naselitev v podobnih pokrajinah celinske Evrope se ni posrečila. To naj bo opomin vsem, ki hočejo naseliti tuje živali brez temeljite predhodne proučitve življenjskih pogojev, kakršne potrebuje tuja divja žival. Drugo je ponovna naselitev živali v kraju, kjer je pred nedavnim še živel. Tako so na Škotskem znova zaredili divjega petelina, ki je tam v začetku 19. stol. izginil. Pogoj za grausa je resje posebne kvalitete. Najbolj mu ustreza 6 do 15 let staro, visoko grmovje. Zato je treba vsako leto iztrebiti, požgati določeno površino resja, da se pomladi. Vendar je požiganje v teh krajih težko, ker skoraj nenehno dežuje ali piha močan veter. Mokro resje pa nerado gori in v vetru je težko ubraniti, da ne pogorijo še druge površine resja. Upravljanje teh lovišč in resišč ter gojitev škotske belke sta silno draga zadeva. Lov na grausa je podoben lovu s psom ptičarjem na poljsko jerebico.

Škotska belka – graus

Marijan Koritnik

Okras planinskih, alpskih predelov je belka, snežna jerebica, ki je preostanek živalstva iz ledene dobe naših krajev. Ko se je meja stalnega snega in ledenikov umikala pred 10—15 000 leti iz Srednje Evrope proti severu oziroma v naša najvišja gorovja, se je z njo selilo tudi živalstvo. Tako sta v naših gorah ostala planinski zajec in belka, ki po letnih časih spreminjata svojo barvo.

Na barjih in šotiščih Velike Bri-

tanije pa živi bližnja sorodnica naše snežne jerebice, škotska belka — graus (*Lagopus scoticus*). Velika je za dobro našo kotorno in tehta blizu kilograma. Sorodstvo z ruševcem pa dokazuje njeno parjenje z njim in križanci na Škotskem niso prevelika redkost, saj obe vrsti teh kur živita na istih terenih. Barvo njenega perja je težko določiti, ker se štirikrat ali petkrat na leto goli. Tudi alpska belka menja štirikrat na leto per-

Lovski oprtnik

Ali je tak odnos pravilen?

Na zadnji seji upravnega odbora Lovske zveze Slovenije, decembra v Kočevju, je delegat LZ Kočevje po sklepu njihovega občnega zbora seznanil upravni odbor s primerom, katerega je označil kot eksces, ki je sicer redek, vendar ni osamljen in ima lahko nepopravljivo škodo za gojiteve divjadi, v tem primeru jelenjadi. Meja med LZ Kočevje in Zvezo lovskih družin Ljubljana poteka hkrati tudi med lovskimi družinami Struge, Velike Poljane in Velike Lašče na eni, ter LD Dobropolje na drugi strani. Vsa navedena lovišča so znotraj območja, kjer bi morali jelenjad gojiti, vendar temu ni vedno tako. Vemo, da je jelenjad divjad večjega življenjskega prostora. Ugotovljeno je, da je življenjski prostor populacije jelenjadi sicer odvisen od prehrabnih pogojev, vendar ta površina ni manjša od 20 000 ha. To samo potrjuje in narekuje nujnost formiranja tako imenovanih področij, kjer bi morali gojiti jelenjad dogovorno med vsemi zainteresiranimi lovskimi organizacijami. Prav zaradi tega so se lovske družine LZ

Kočevje dogovorile za skupne kriterije o gospodarjenju z jelenjadjo. Sem vsekakor sodi tudi dogovor pri načrtovanju odstrela. Tako so omenjene tri lovške družine z območja LZ Kočevje v lovskem letu 1969—70 na skupni površini 11 112 ha odstrelile 16 kosov jelenjadi in to 7 jelenov, 6 košut ter 3 teleta. Lovska družina Dobropolje je pa na skupni lovni površini 6394 ha odstrelila 11 jelenov, odobreni odstrel pa je bil 8 jelenov, 6 košut in 2 teleti. V tekočem lovskem letu ta lovska družina predvideva odstrel 18 kosov jelenjadi pri 25 kosih pomladanskega staleža. Plan odstrela zajema torej kar 64 % staleža, omenjene tri lovske družine pa pri staležu 60 jelenjadi planirajo odstrel 18 kosov oz. 30 % staleža. Omeniti je treba, da se naravni pogoji v vseh omenjenih loviških bistveno ne ločijo.

Ob takih novicah so protesti sosednjih lovskih družin in vseh naprednih lovec okoliškega področja upravičeni. Sprašujemo se, kdo daje tej lovski družini moralno pravico, da na tako grob način posega v stalež jelenjadi in žanje tisto, kar drugi gojijo. Izgovori o škodi, ki jo jelenjad povzroča, ter o tem da v njihovem lovišču ni košut in telet, so na trhljih nogah in nesprejemljivi. Tudi stališče pristojne občinske skupščine Grosuplje, ki tak lov očitno podpira, ni v skladu

s splošnimi družbenimi interesi do urejanja zadev s področja lovstva. Tako je v lov. letu 1970/71 LD Dobropolje do 31. 12. odstrelila 10 jelenov, vendar je zahtevala in tudi dobila dovoljenje za podaljšanje lovne dobe tudi v januarju. Žal podatkov o izvršenem odstrelu v letu 1971 nimamo. Vendar pa vse kaže, da je ta lovska družina odločena nadaljevati z začetno prakso. V razpravi o tem vprašanju je predsednik LZS Rado Pehaček poudaril, da moramo take škodljive pojave urejati predvsem znotraj lovske organizacije z utrjevanjem discipline in za-vesti, da je vsa divjad naša ter da odstrel v nobenem primeru ne sme biti v škodo gojitve in tistih, ki divjad gojijo.

Želeli bi, da LD Dobropolje v našem glasilu pojasni svoj odnos do jelenjadi.

B. Krže

Malo zajcev — mnogo prašičev

Ni še tako tragično, da zajca več ne bi bilo, nekaj je pa vendarle. Njegovo število je silno upadlo. Ta pojav je opaziti v letošnjem letu. Kakor da je zajce veter odpihnil, ali kakor da bi shlapeli.

Lovišče naše LD Rogatec je hribsko, pretežno v maeljskem masivu, ne preveč ugodno za zajce. Od celotne površine lovišča 4907 ha je ocenjene za zajčjo le okrog 1650 ha. Po bonitiranju je ocenjeno z 51 točkami, IV. bonitetni razred, predviden letni odstrel po sedemletnem načrtu 135 zajcev. Tretjina lovišča so poljedelske kulture, ki so primerne za zajca, vendar se zadnja leta tudi te, zaradi spreminjanja kultur, za to divjad slabšajo. Klimatsko in pedološko zajcu najugodnejše površine se spreminjajo v glavnem v plan-tažne sadne nasade. Z urejanjem teh je lovišče zgubilo dodatno še čez 100 ha najugodnejših zajčjih površin. Razen tega, da so ti nasadi ograjeni z žično ograjo,

so med seboj povezani tudi s traktorskimi potmi in občinski cestami. Zajčji revir se tudi zmanjšuje z gradnjami raznih objektov. Z ozirom na tako neugodne pogoje je družina popravila odstrelni načrt za lov. leto 1970/71 od 135 zajcev na 100.

Poglejmo odstrel v zadnjih letih:

1963 — 87, 1964 — 98, 1965 — 83, 1966 — 88, 1967 — 122, 1968 — 129, 1969 — 103, 1970 (do 15. decembra) pa le 47 zajcev. Brž ko smo ugotovili majhen stalež zajcev, jih tudi nismo več streljali, da pa je tako skromen, kljub vsemu nismo mislili. Lovišče smo v glavnem prečesali zaradi zatiranja roparic, ki pa jih ni mnogo. Tudi poginulih zajcev ni bilo najti. O divjem lovu ni govora, o zajčji kugi še manj. Letošnjo sezono torej zaključujemo z realiziranim 47 % odstrelom, ali z 10 uplenjenimi zajci na 100 ha. Kje je vzrok tako klavrnega staleža?

Menim, da bi ob normalnih razmerah moral biti stalež le nekoliko večji, saj ob vsakoletnem spuščanju zajcev v lovišče — spomladi smo spustili 13 čeških zajcev, sosednja LD Rog. Slatina pa 35. Enako stanje ugotavljajo tudi sosednje družine: na jugu LD »Veper«, Hum na Sotli, zahodno LD Rog. Slatina, severno LD Stoperce, severovzhodno pa LD Žetale.

Nasprotno pa imata dober stalež zajcev LD Podčetrtek in LD Smarje pri Jelšah. V Šmarju letno odstrelje do 500 zajcev na lovni površini okrog 2700 ha. Zelo velika razlika! Kolikšen je bil letošnji odstrel zajcev v loviških teh družin, ne morem reči, vem le, da so bili letošnji pogoni uspešni; kakor je bilo slišati, je padlo tudi po 70 zajcev v enem dnevu. Mi pa se lahko pohvalimo z velikim staležem srnjadi kakor tudi divjih prašičev. V tem lov. letu — do 15. decembra — je bilo uplenjenih 9 divjih prašičev (v enem dnevu kar 5) in odprodanega 780 kg mesa divjih prašičev. Padli so res sami »samotarji« in le dve

Foto R. Marenčič: Velika podlasica ali hermelin v zimski dlaki

nevodeči svinji. Tako je posebno zadoščeno družinski blagajni, ki se je v jeseni skorajda izpraznila zaradi odškodnine za škodo tukajšnjim revnim posestnikom. Poplačan pa je tudi trud našim članom, ki so mnogo noči prečuli na nočnih čakanjih. Če se le da, bregih in vodečih svinj ne streljamo. Skupne love na prašiče prirejamo le od novembra do 1. februarja. Večkrat so lovi neuspešni kakor uspešni, ker je ta mogočna divjad zelo previdna. Ponosni smo, da imamo v našem lovišču to divjad. V posebno veselje pa nam je, da gremo v novo lovsko leto z lepim staležem črnuhov. Upamo, da bosta vsaj dve svinji vodili mladiče.

A. K. — LD Rogatec

Foto P. Rihter: Škorci naznanjajo pomlad

Da, sramotno in obsojanja vredno!

Poleg drugih člankov, vesti ipd. v 9. št. »Lovca« sem prebral tudi prispevek Ivana Preskarja »Sramotno in obsojanja vredno«. Spreletelo me je, spreletelo zato, ker sem že od otroških let vzgojen v ljubezni do divjadi in drobnih ptic pevk. Vzgojil me je moj rajniki oče, ki je bil tudi lovec. Vsako zimo sva pripravljala krmilnice za ptice, razen tega pa tudi zbijala valilnice in jih spomladi nameščala v sadovnjak. Ne bom lagal, če povem, da sva jih tako razobesila nekaj sto. Tedaj je bilo v mojem domačem kraju in okolici ptic dovolj, danes pa so že redke. Kaj je temu vzrok? Za tako stanje je vzrokov mnogo, eden izmed njih so tudi lovci-streljači, ki sami ali s pomočjo tujcev po naših loviščih skrunijo naravo in postavljajo na glavo našo vzgojo o varstvu narave.

Zakon ščiti ptice, a lovci zakona ne upoštevajo, še več, za nekaj dolarjev ali lir dopustijo, da tujci zaščitene ptice vabijo s posebnimi vabili pred puške. V šolah vzgajamo otroke,

da čuvajo ptice, da jih pozimi krmijo in da spomladi ne razdirajo gnezd, ne uničujejo jaje in mladičev. Kaj nam pomaga, če pa tudi lovci dajejo tako slab zgled in delajo prav nasprotno, kar hočejo pošteni lovci.

Obsojanja vredni so vsi, ki pri takih dejanjih sodelujejo. Ne samo izključitev iz lovske organizacije, tudi denarno kazen ali zapor naj bi občutili!

Drug tak greh je streljanje srnjadi s šibrami. Nezaslišano, da tujcem dopustijo kaj takšnega! Pri tem velja, da je enak kriv tisti, ki to dopušča, oziroma ki za prekršek ve, pa zadeve ne razčisti.

Tovariši, kdor je tako začel v letu varstva narave, naj s svojega klobuka sname lovski znak, naj sleče lovski krog! Vsi pošteni lovci obsojajo takšno početje posameznikov in družin ter zahtevajo, da enkrat za vselej prenehajo s takšnimi nepravilnostmi po naših loviščih.

Fr. Golavšek,
LD Vransko

Na lisice z gramofonskimi ploščami

Lovski strokovnjak J. Smith iz ZDA je na magnetofon posnel vek lisice, ulovljene v past. Ugotovil je, da na posneti vek sovrstnice bolje reagirajo kakor na vek druge divjadi. Izdelati je dal serijo gramofonskih plošč. Lovci so se nasmehnili novemu vabilu za pokončevanje lisic.

Sporazumno s Smithom te plošče sedaj proizvaja »Olimpia editoriale Firenze« — Italija. Pri nakupu pazite, ker so plošče dvojne: prva ima naziv odrasla lisica »volpe adulta« in jo uspešno uporabljamo od januarja do konca aprila. Druga ima naziv mlada lisica »volpe giovane« in jo uporabljamo pri lisičinah. Priporočljiva je le, ako smo prej pokončali mladiče.

Cena ene plošče v Italiji je ca. 4500 lir. Za njeno uporabo je potreben gramofon na baterije.

Prednosti tega vabila so: zelo rada se odzove garjava lisica in verjetno tudi okužena s steklino, izpodrine

strupitev lisic, privabi potepuške pse in do plena pride tisti »smolar«, ki v dvajsetletnem lovskem stažu še ni uplenil ene lisice.

Lov izvajamo v zimskih sončnih dneh brez vetra, od 9.—14. ure na južnih legah, ali ponoči, ko je lisica vidna na snežni odeji.

V lovišče se je treba podati čimbolj neslišno in malo počakati, da se okolica umiri. Biti moramo dobro skriti in imeti možnost kretanja s puško. Dobro je, da imamo ca. 5 m pred sabo na vidnem mestu nagačeno lisico. Ko vključimo gramofon, mora biti puška v roki. Lisica priteče z vso brzino in se ustavi ca. 20 m pred nami, pogostokrat v kritju in poslušna, da je strel nemogoč. Ko opazi ali zavoha lovca, bliskovito odskoči. Kjer je lisic dovolj, je dobro, da se nastavi več lovcev 100—200 m okrog vabila (gramofonske plošče). Če se lisica ne odzove v času vrtenja plošče, moramo počakati vsaj pol ure in potem menjati revir. Uspeh je odvisen od spretnosti lovca. V lovišču sosednje LD so mi lovci priporočili kraj, kjer naj bi bilo največ lisic. Poskusil sem na treh mestih, toda brez pravega uspeha. Na četrtem mestu pa se je odzvalo v dveh urah kar šest lisic in mi izpraznilo pas nabojev. Pomnite, lisice, ki je doživela ognjeni krst, ne boste več prevarali! Ni bojzani, da bi s tem lovskim načinom vse lisice uničili, kar bi bilo napačno za biološko ravnotežje v naravi.

Ne priporočam, da bi vsi člani lovske družine sedaj dnevno ali v vsakem letnem času muzicirali po lovišču. Lisice bi se privadile prevari, istočasno pa bi močno vznemirjali vitko srnjad. Dober pogled!

Alojz Govekar,
lovski čuvaj, LD Gorica

Prelisičil sem ga...

V pozni jeseni je bilo — 18. novembra. Dela je bilo na pretek, zato sem še ob 11. uri ponoči oral s trak-

torjem v bližini domačije. Pogosto sem se oziral, kako padajo brazde. Za seboj sem opazil v razdalji nekaj deset metrov žareče oči in si pač mislil, da mi domača muca dela družbo pri delu. Pri obračanju traktorja so oči izginile in se zopet pojavile za traktorjem. To se je ponavljalo in končno sem v siju reflektorjev ugotovil po košatem repu, da je lisica moj spremljevalec. Misli so se naglo vrstile in sklep je bil storjen. S traktorjem sem odbrnel domov po puško. S postelje sem še bežno slišal ženino hvalnico o pametnih lovcih, ki še pri oranju rabijo puško. Sedel sem na brneči traktor in hajd nazaj na njivo, kjer sem zarezal nove brazde. Kmalu sva si bila z lisico »iz oči v oči«. Prestavo sem potisnil »v prazno« in med brnenjem dobro pomeril v svetli točki. V noč je jeknil strel. Pobral sem lisjaka, ki ni vedel, da je traktorist lahko tudi lovec.

Ciril Štuber,
LD Duplek

Trije smo se odpravili v lovišče. Tu in tam je vzletel fazan in Bor se je kar dobro obnašal. Kasneje se nam je pridružilo še nekaj lovcev. Bora je množično streljanje zmedlo, ker ga ni bil vajen. Neprestano je bil v moji ali očetovi bližini. Prehodili smo že dobršen del lovišča, ko je eden od lovcev obstrelil zajca. To je bila priložnost, da preizkusimo psa na zajca. V Ljubljani sem Bora — vedno na vrvici — ščuval na mačke, tako da je bil nanje kar besen. Pokazal sem mu zajca nekako 50 metrov od nas in ga sprčil. Proti zajcu se je spustil z vso silo in mislili smo, da bo dobro opravil. Toda, ko je prišel do zajca, ga je povohal, kakor se ovohavajo psi med seboj, ga dvakrat obkrožil in se hotel z njim igrati. Nekam v zadregi smo gledali to predstavo. Vsa moja šola se je sesula in moral sem sam namesto psa opraviti z zajcem. Tedaj sem se zavedel, da je treba s pravilnim šolanjem v psu zbuditi naravne zasnove in ga spoznati z divjadjo, ne le z mačkami. Tako bova morala oba z Borom v pravo lovsko šolo. Bojim se le, če poldrugo leto star španjel že ni nekoliko prestar za dober uk.

Mitja Škrget

Mladi pišejo

Razočaranje

Pred nekaj leti smo se preselili v Ljubljano in tako sva se morala s sestro v mestnem stanovanju odpovedati velikemu psu, kakor je ptičar. Pregovorila pa sva očeta-lovca, da je pripeljal komaj 6 tednov starega španjela Bora. Vsi smo ga bili veseli, posebej oče, ker so koker španjeli uporabni tudi za lov. S psom sem hodil na polje in za Savo, kjer sem ga šolal, tako da je obvladal večino osnovnih veščin. Nato sem ga vzel na njegov prvi lov v Prekmurje, kjer je oče član lovske družine.

Fotoamater

Sledovi

V vsakem lovcu je nekaj Sherlocka Holmesa. Spoznavanje sledov v naravi je zanimivo in včasih napeto kot v kriminalnih zgodbah. Malo pozornosti in v tla uprt pogled nam razkriva skrivnostne poti divjih živali v gozdu, na polju, v travi, blatu in snegu. Nekateri so pravi mojstri v čitanju

Medvedov, merjaščev, jazbečev in srnin sled

sledov in laik bi mislil, da se tak strokovnjak sproti izmišlja, kaj je delala žival, kam je šla, kako hitro je šla in podobno. Na tako imenovanih prehodih najdemo največ sledov, dalje pri mlakužah in potokih, kamor hodijo živali pit in se kalužit. To velja predvsem za jelene in divje prašiče. Za lovca, ki se še ni nikoli srečal z medvedom, bo njegova sled naredila nanj mogočen vtis, morda občutek tesnobe. Tudi name so te sledi, ko sem jih prvič videl leta 1964 v novembrskem snegu na Mokrcu, naredile močan vtis in tudi malo strah me je postalo. Po več letih dela v gozdu je strah izginil in moje oči z velikim zanimanjem iščejo sledove, s katerimi divje živali pišejo v blato ali sneg o svojem življenju.

Lani novembra sem imel res srečo. Zjutraj me je opozoril kolega lovec Jože v Zaluži pod Mokrcem na sledove v blatu na gozdni vlaki. Na mestu, kjer živali prehajajo v Iško, sva našla na enem m² jasne medvedove, merjaščeve, jazbečeve in srnine sledove. Bili so popolnoma sveži in lepo vidni, saj so kmetje prejšnji dan dobro pre-

mleli blato, ko so vlačili les iz gozda. Ko je rahlo posijalo sonce skozi krošnje jelk, sem hitro pritisnil na fotoaparatom sprožilec, da si redke primer ohranim za svoj album.

Ing. Tomaž Kočar

Medvedov sled v snegu

Lovska organizacija

LD Plešivica odprla lovsko kočo in razvila prapor

V nedeljo, 18. oktobra 1970, ob 10.30 uri sta lovski rog in salva iz lovskih pušk naznanila začetek slovesnosti na gori Plešivici nad Sotesko. Tu je LD »Plešivica« — Žužemberk odprla lovsko kočo in razvila prapor. Slovesnosti se je poleg domačih lovcev udeležilo tudi veliko število ljubiteljev narave iz Suhe krajine in bližnje okolice. S prireditvijo in z ogledom koč so bili vsi zelo zadovoljni, saj je od koč čudovit razgled po dolini Krke.

Slovesnosti so prisostvovali tudi predsednik LZ Novo mesto Franjo Bulc, načelnik oddelka za gospodarstvo občine Novo mesto Marjan Simič, zastopniki LD »Suha krajina« — Zagradec, LD Lazina-Hinje ter zastopnik Tovarne zdravil »Krka« — Novo mesto. Pod pokroviteljstvom te tovarne je bil tudi razvit prapor, botroval pa mu je Franjo Bulc.

Slovesnost je začel starešina LD »Plešivica« — Žužemberk Franc Jarc. Po njegovem pozdravnem govoru je navzočim lovcem in gostom spregovoril predstavnik skupščine občine Novo mesto Marjan Simič. V svojem govoru je čestital lovcem LD »Plešivica« k doseženemu uspehu in obljubil vso podporo in pomoč občine. Dejal je, da se lovske družine razvijajo v čvrste lovskogospodarske organizacije.

Za njim je govoril predsednik Lovske zveze Novo mesto Franjo Bulc. Tudi on je pohvalil delo LD »Plešivica« Žužemberk in članom ter upravnemu odboru te LD zaželel še nadaljnjih uspehov pri razvijanju lovstva na Dolenjskem. Dodal je, da nam nekateri očitajo razne nepravilnosti in napake, ne vidijo pa naših uspehov in prizadevnosti za pravilen razvoj lovstva.

Foto G. J.: LD Smast in LD Drežnica po strelskem tekmovanju in preizkusu orožja

Prapor je razvil predstavnik Tovarne zdravil »Krka« Novo mesto Miodjub Petrovič. Na prapor so pripeli 6 spominskih trakov, naknadno pa bosta prispela še trakova LD »Suha krajina« Zagradec in LD Lazina-Hinje.

Lovski prapor ima simbol jelena v ruku in ga krasi 120 zlatih in srebrnih žebličkov, za katere so darovali lovci in drugi občani. Pokrovitelj prapora, zastopnik Tovarne zdravil »Krka« je izročil prapor praporščaku Jakobu Rojcu, soustanovitelju LD »Plešivica« Žužemberk, ki mu je s tem lovska družina za nesebično delo in skrb za divjad izkazala priznanje. Tovariš Rojc se je zahvalil za zaupanje in obljubil, da bo prapor vestno čuval in častno nosil na raznih lovskih prireditvah. Na slovesnosti so najzaslužnejšim lovcem podelili odlikovanja in priznanja. Za požrtvovalno delo pri gradnji lovske koč so pre-

jeli priznanja Anton Kranjc, Jože Novinc, Jakob Rojc in Mihael Žerjav, za požrtvovalno delo pri razvitju prapora pa sta prejela priznanje Milan Breščak in Jože Plut.

Ne smemo pa pozabiti tudi požrtvovalnega dela drugih lovcev. Toplo zahvalo smo dolžni vsem članom LD in drugim občanom, ki so s svojim delom ali z denarnim prispevkom pomagali pri graditvi lovske koč in prispevali za lovski prapor. Po slovesnosti je bila pri koči ob sodelovanju lovskega tria zabava, katere se je udeležilo večje število ljudi.

Anton Kranjc

Odlikovanja

Upravni in Izvršni odbor Lovske zveze Slovenije sta na predlog lovskih družin, področnih lovskih zvez ter vzgojno-propagandne komi-

sije LZS na svojih sejah od 1. 9. 1970 do 31. 12. 1970 odlikovala več zaslužnih lovcev.

Odlikovani so bili:

z redom za lovske zasluge I. stopnje:

Franc Nosan — ZLD Ljubljana;

z redom za lovske zasluge II. stopnje:

Franc Zmazek, Anton Ritonja, Jakob Vaupotič, Franc Osterc — LZ Ljutomer, Jože Štukl — LZ Maribor, Matevž Kadunc — ZLD Ljubljana.

Tudi vzgojno-propagandna komisija je podelila v istem razdobju **znak za lovske zasluge** več lovcem.

Iz lovskih zvez so bili odlikovani:

LZ Celje:

Ivan Jurač;

LZ Gorenjske:

Igor Janhar;

LZ Kočevje:

Filip Poje, Edvard Troha, Edvard Poje;

ZLD Ljubljana:

Viktor Mlakar, Albin Ankon, Jože Mahkovec, Franc Zapušek, Franc Černivec, Janez Vehovec, Ivan Nared, Avgust Pintar, Franc Selevšek, Ivan Udovič, Josip Vončina, Rado Škraba, Franc Podržaj, Janez Perme, Alojz Mišmaš, Jože Blatnik, Alojz Orel;

LZ Ljutomer:

Mirko Babič, Jožef Razlag, Ivan Novak, Maks Nemeč, Janez Žibrat, Rene Zemljčič, Anton dr. Bezjak, Simon Kutnjak, Jožef Kralj, Miha Pušenjak, Franc Sagaj, Ivan Ribič;

LZ Maribor:

Ivan Žiberna ml., Viktor Lednik, Vili Gadi, Jurij Babič, Franc Beranič;

LZ Novo mesto:

Matija Mazovec, Vinko Črv, Stane Zavrl, Vlado Ostanek;

LZ Postojna:

Alojz Cenčič, Zdenko Gorec, Jakob Porta, Franc Antončič, Jože Zelen, Franc Bizjak, Anton Sotlar, Ivan Franetič.

Vsem odlikovancem iskrene čestitke!

Iz pisarne LZS

Druga koča LD Drežnica

V tej lovski družini, ki šteje le 15 aktivnih članov, so 25. oktobra 1970 že drugič prerezali zeleni trak.

LD Drežnica je nastala že leta 1945. Med ustanovitelji so bili tudi tisti, ki so že v času fašistične okupacije skrivaj radi z orožjem stopili v lovišče. Lovska družina je sicer zaživela, ni se pa mogla lovskogospodarsko razviti, ker so bili pogoji drugačni kot danes: divjačine ni bilo mogoče ugodno prodajati, pa tudi miselnost je bila takšna, da so lovci imeli divjad za svojo lastnino, ne za družbeno imetje, s katerim lovci samo upravljamo. Poleg tega pa je v zadnjih letih prodrlo v vsako lovsko družino prepričanje, da je lovski turizem pomembna postavka v gospodarstvu (žal ponekod tudi pri tem ni prave mere). Ob ugodnejših pogojih in dobrem gospodarstvu je tudi LD Drežnica kot ena najmanjših lovskih družin na Tolminskem v zadnjih štirih letih postavila že drugo lovsko kočjo, ki stoji ob markirani poti iz Drežnice na Krn. Čeprav bo treba postaviti še kak bivač, pa že dve lovski kočji zagotavljata, da bo lovišče obiskano in nadzorovano ob vsakem letnem in dnevnem času. Prav na tem območju se je v zadnjih letih pokazala potreba po rednem krmljenju gamsov in srnjadi. Kmetje so namreč že zelo opustili košnjo na bolj oddaljenih

senožetih, in sedaj lovci namesto njih postavljajo sene kopice, da bi zlasti gamsi v večjem snegu ne bili brez hrane.

LD Drežnica se ob tej priložnosti zahvaljuje vsem za kakršno koli pomoč pri gradnji kočje. Za razumevanje še posebna zahvala LD Kobarid in Lovski zvezi Gorica!

Branko Rot

Jubilanti

Ivan Benedik, član in ustanovitelj LD Gornji grad, poznan lovec in lovski čuvaj na Gorenjskem in po vsej Zg. Savinjski dolini, je 19. 1. 1971 praznoval svoj 80-letni življenjski jubilej. Službo lovskega čuvaja je vestno in skrbno opravljal 50 let in bil posebno velik strah divjim lovcem.

Jubilant praznuje svoj visoki jubilej krepak, veder in aktiven. Njegovi lovski tovariši mu iskreno čestitamo in želimo še mnogo zdravih in vedrih let.

Lovci LD Gornji grad —
F. K.

Franc Dolinšek, član in ustanovitelj LD Krško, praznuje svojo 70-letnico in 50-letnico lovskega udejstvovanja. Med vojno so ga Nemci preselili, kar pa mu

Ivan Benedik

Franc Dolinšek

ni vzelo njegove narodne zavednosti. Med lovci je bil vedno veder in vesel, le v zadnjem času ga je bolezen nekoliko prizadela. Rad se spominja svojih lovskih doživljajev, posebno lovov na lisice. — Za njegove zasluge mu je LD Krško kot prve mu podelila častno članstvo v družini. Njegove prsi pa krasi tudi odlikovanje Lovske zveze Slovenije, znak za lovske zasluge. Ob tem visokem jubileju mu iskreno čestitamo in želimo še mnogo let zdravja in obilo osebne sreče.

Krški lovci — A. A.

Edvard Pečnik, član LD Tomišelj, praznuje svojo 60-letnico in 40-letnico lovskega udejstvovanja. Marljivemu lovskega tovarišu iskreno čestitamo in želimo še mnogo zdravih let. Hkrati se mu še naprej priporočamo za tako zanesljivo vodstvo na lovih po strmih krimskih pobočjih.

Tomišeljski lovci

Umrli

Matjaž Nučič

Ko so zapihali jesenski vetrovi, ko so peli lovski rogovci in ko je na brakadah odmevala pesem brakov ter strelj pušk, se je tiho in nenadoma poslovil od nas komaj 25-letni Matjaž Nučič, član LD Suha krajina. Kruta usoda je ugasnila njegovo mlado življenje v nedeljo zjutraj, 25. 10. 1970, ko se je odpravljaj na lov. Pokojni Matjaž je bil lovec z dušo in telesom od svoje najzgodnejše mladosti. Dolga leta je bil spremljevalec svojega očeta-lovca, ki ga je učil spoznavati naravo in mu vcepil ljubezen do divjadi in lova. Že kot 16-letni mladenič je bil sprejet v lovsko družino. Ves svoj prosti čas je posvetil lovu, ribolovu in naravi. Sedaj Matjaža ni več. Odšel je tja, od koder ni povratka, a v naših srcih in našem spominu bo živel do konca naših dni.

Prijatelji lovci

Jakob Hribar

Dne 14. 11. 1970 je umrl v 59. letu naš dolgoletni tajnik in blagajnik, doma iz Zg. Tuhinja. Dolgo let je bil naš član ter lovec, ki je največ prispeval in se udeleževal v naši lovski družini. Bil je velik ljubitelj narave, prvi pri krmljenju divjadi, ocenjevalec škode od divjadi, odličen petelinar, predvsem pa dober lovski tovariš, katerega izguba je boleče odjeknila v nas vseh.

Med vojno je sodeloval kot borec v NOV, po vojni pa v več društvih in organizacijah Tuhinjske doline. Skoraj do svoje smrti je bil matičar pri Krajevnem uradu Laze v Tuhinjski dolini. Lovska zveza Slovenije ga je za njegovo marljivo delo odlikovala z znakom za lovske zasluge. Splošno priljubljenega tovariša se bomo trajno spominjali.

Člani LD Tuhinj — B. J.

Druga lovsko kočjo LD Drežnica

Francija Veršaja, člana in starešino LD Trebelno, nam je v starosti 39 let ugrabila zahrbtna bolezen. 13. decembra 1970 smo ga vsi njegovi lovski tovariši — skupaj z izredno številnimi drugimi pogrebci — spremili na njegovi zadnji poti. Razgledanemu, priljubljenemu in poštenemu lovcu smo položili vejice v njegov prerani grob, lovski rog mu je zadonel v slovo in strelji iz lovskih pušk so mu jeknili v zadnji pozdrav. Dragi Franci, hvala Ti za ves trud in tovarštvo! Vsem članom LD boš ostal v lepem, trajnem spominu.

LD Trebelno — L. P.

Jakob Tamše — Draški Jaka iz Topolščice, dolgoletni član upravnega odbora LD »Smrekovec« in znan kinolog, odlikovan z znakom za zasluge, je umrl v 65. letu starosti. Priljubljenega tovariša smo 28. 11. 1970 spremili v velikem številu na pokopališče v Podkrajju. Bil je lovec 38 let, vedno poln vedrega humorja. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

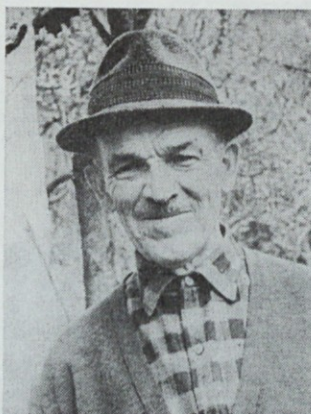
LD »Smrekovec« — I. N.

Ludvik Pupis, član LD »Raša« Štorje, je v novembru 1970 v 56. letu življenja podlegel lovski nesreči. Več ko 21 let je bil član zelene bratovščine, vrsto let tudi član upravnega odbora LD in poklicni lovski čuvaj ter velik ljubitelj divjadi. Od leta 1943 je aktivno sodeloval v OF, od leta 1944 pa je bil borec propagandist v južnoprimorskem odredu, odlikovan z medaljo za hrabrost. Dragega lovskega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

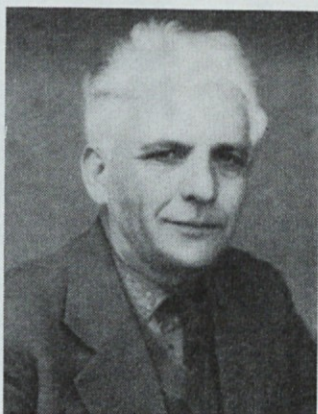
LD »Raša« Štorje — R. D.

Štefan Tomc, dolgoletni član LD »Storžič«-Kranj, nas je 11. 12. 1970 v 60. letu starosti za vedno zapustil. Zahrbtna bolezen ga je iztrgala zeleni bratovščini. Zvestega in vedrega tovariša, predanega ljubitelja divjadi in domačih logov, bomo ohranili v trajnem spominu.

Lovci LD »Storžič«-Kranj

France Kren

Mirko Irgolič

France Kren, član LD Toplice, je 6. nov. 1970 v 76. letu življenja umrl. Že leta 1941 se je vključil v osvobodilni boj in je med drugimi odlikovanji prejel tudi Partizansko spomenico 1941. Tudi po osvoboditvi je aktivno delal v družbeno-političnih organizacijah. Posebej pa se je posvetil lovski organizaciji in prenašal svoje lovske izkušnje na mlajše lovce. Slava njegovemu spominu!

Člani LD Toplice — F. M.

Mirko Irgolič, soustanovitelj in dolgoletni starešina LD Velika Nedelja, je 9. I. 1971 v svojem 74. letu podlegel zahrbtni bolezni. Bil je 54 let član zelene organizacije, velik ljubitelj narave in dober učitelj mladih lovcev.

Lovska zveza Slovenije ga je odlikovala z znakom za lovske zasluge.

Dobrega in iskrenega lovskega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

LD Velika Nedelja — J. Š.

Lovska kinologija

Plan kinoloških prireditev v letu 1971/1972

Če niso določeni datum, kraj in čas prireditve, bo te prireditelj (LZ) javil kasneje, vendar še pravočasno pristojni pasemski organizaciji, ki bo določila sodnike. Ker je možno, da predvidene prireditve iz kakršnegakoli vzroka ne bo, mora prireditelj pismeno vsaj 10 dni pred prireditvijo obvestiti določene sodnike za sodelovanje, ker se sodnik brez poziva prireditve ne bo udeležil.

Pasemske organizacije, na katere se je treba obrniti glede določitve sodnikov, so:

Društvo ljubiteljev ptičarjev, tajnik Pavel Cvenkel, 61000 Ljubljana, Puharjeva 3, tel. (061) 22-580.

Klub ljubiteljev jamarjev, predsednik Ivan Caf, 62000 Maribor, Ob Dravi 1, tel. (062) 32-635.

Klub za goniče, predsednik Franc Strel, 64220 Škofja Loka, Novi svet S-VI, tel. (064) 85-394.

Društvo brak-jazbečar, tajnik Janez Gederer, 61000 Ljubljana, Pot na Fužine 17, tel. (061) 310-306.

Društvo ljubiteljev prepeličarjev, tajnik Marjan Grossek, 63232 Ponikva pri Grobelnem, ali Slavko Kovač, LZ Celje, 63001 Celje, Gledališka 2, tel. (063) 26-56.

1. LZ Bela krajina:

18. IX. pregled in ocenjevanje zunanosti goničev in brak-jazbečarjev. Zbirališče ob 8. uri na vrtu gostilniškega podjetja Črnomelj (grad). Sodnika Jožko Kalan in Tine Hafner.

19. IX. preizkušnja naravne zasnov goničev, pričetek ob 7. uri pri Tušem delu. Sodniki: Jožko Kalan, Tine Hafner in Jože Vesel.

19. IX. preizkušnja naravne zasnov brak-jazbečarjev v Loki, južna stran osnovne šole. Sodnik Tine Hafner.

2. LZ Celje:

Lovska zveza Celje je planirala vse prireditve na sobote.

23. V. ocenjevanje zunanosti jamarjev in dela v rovu. Zbirališče pri lovskem domu Rinka pri Žalcu. Sodnike določi KLPJ.

30. V. ocenjevanje zunanosti goničev in brak-jazbečarjev ter ptičarjev in šarivcev. Zbirališče na dvorišču doma OF v Celju. Sodnik za goniče in brak-jazbečarje Jože Kristen, sodnike za ptičarje določi DLP.

9. X. preizkušnja jamarjev in delu na planem. Zbirališče lovski dom Rinka pri Žalcu. Sodnike določi KLPJ.

30. X. v lovišču Braslovče, mladinska in vzrejna tekma šarivcev. Sodnike določi DLP.

13. XI. preizkušnja goničev in lovišču Škale. Sodnik Slavko Kovač.

20. XI. preizkušnja brak-jazbečarjev v lovišču Rogaska Slatina. Sodnike določi DBJ.

4. XII. preizkušnja goničev in lovišču Šmarje pri Jelšah. Sodnika Alojz Brvar in Slavko Kovač.

3. LZ Gorenjske:

13. VI. ocenjevanje vseh vrst lovskih psov, razen jamarjev, na Planini v Kranju. Sodnika za goniče in brak-jazbečarje Miloš Kelih in Albin Korošec. Druge sodnike določijo pristojne pasemske organizacije.

23. X. vzrejna preizkušnja vseh vrst goničev in brak-jazbečarjev. Preizkušnja bo na dveh krajih, na Bledu (lovišče Bled), sodnik Franc Strel, v Poljanski dolini (lovišče LD Gorenja vas), sodnik Miloš Kelih.

23. X. ocenjevanje zunanosti in vzrejna preizkušnja naravnih zasnov za vse vrste jamarjev v rovu in na planem. Kraj preizkušnje bo določen naknadno. Sodnika določi KLPJ.

20. XI. tekma po krvnem sledu za pse gorenjskih lovskih družin in obeh zavodov za gojitev divjadi. Tekma bo v lovišču LD Sorško polje.

4. LZ Gorica:

28. III. 1971 ocenjevanje zunanosti vseh vrst ptičarjev na dvorišču gostilne »Pri bajti« v Rožni dolini pri Novi Gorici. Sodnike določi DLP.

28. III. 1971 ocenjevanje zunanosti in vzrejna preizkušnja naravnih zasnov jamarjev v umetnem rovu in na planem, na Kekcu pri Novi Gorici.

3. in 4. IV. spomladanska preizkušnja naravnih zasnov ptičarjev v lovišču LD Gorica. Sodnike določi DLP.

4. VII. ocenjevanje zunanosti goničev vseh pasem in brak-jazbečarjev v Desklah pri Kanalu. Sodnika Franc Strel in Jože Kristen. 14. XI. preizkušnja naravnih zasnov goničev in brak-jazbečarjev. Sodnika Albin Korošec in Franc Strel.

5. LZ Gornja Radgona:

Februarja ali marca 1971 tečaj za vodnike lovskih psov, predvsem nemških ptičarjev.

18. IV. pomladanska tekma ptičarjev. Sodnike določi DLP.

3. X. jesenska tekma ptičarjev. Sodnike določi DLP.

6. LZ Idrija:

Marca 1971 tečaj za vodnike.

19. IX. ocenjevanje zunanosti goničev v Idriji, sodnika Jože Kristen in Franc Strel.

26. IX. preizkušnja naravne zasnove goničev in ocenjevanje zunanosti jamarjev ter vzrejna preizkušnja naravne zasnove v rovu in na planem. Sodnika za goniče Jože Kristen in Franc Strel.

7. LZ Koper:

4. IV. pregled in ocenjevanje zunanosti vseh vrst lovskih psov, razen jamarjev, pri šoferskem domu — gostilna v Škocjanu pri Koprju. Sodnik Miloš Kelih.

25. IV. pomladanska vzrejna tekma ptičarjev. Sodnike določi DLP.

4. IV. ocenjevanje zunanosti in vzrejna preizkušnja naravnih zasnov jamarjev A in B, v rovu in na planem. Sodnike določi KLPJ.

7. XI. preizkušnja naravne zasnove goničev. Sodnika Miloš Kelih in Franc Vesel.

Milan Kerševan, LD Fajtji hrib, s svojima ptičarkama Dino in Bistro pri lovu na kotorne

8. LZ Krško:

24. in 25. IV. ocenjevanje ptičarjev in šarivcev ter spomladanska vzrejna preizkušnja, ob 8. uri na stadionu Matije Gubca v Krškem. Sodnike določi DLP. 16. V. ocenjevanje zunanosti goničev in brak-jazbečarjev na dvorišču gostilne Murko v Krškem, pričetek ob 8. uri. Sodnika Albin Korošec in Alojz Brvar.

4. IV. ocenjevanje zunanosti in vzrejna preizkušnja jamarjev A in B, v rovu in na planem. Zbirališče ob 8. uri pri Fonziju Vahčiču v Cerkljah ob Krki. Sodnike določi Klub ljubiteljev jamarjev.

10. X. jesenska vzrejna in poljska tekma ptičarjev na Krškem polju. Zbirališče ob 8. uri na stadionu Matije Gubca v Krškem. Sodnike določi DLP.

21. X. jesenska preizkušnja goničev in brak-jazbečarjev. Zbirališče ob 8. uri pri go-

stilni Jesenšek na Vidmu. Sodnika Albin Korošec in Alojz Brvar.

9. LZ Kočevje:

16. V. pregled goničev in brak-jazbečarjev v Žlebiču. Sodniki Jože Gril, Jože Kalan in Tine Hafner.

26. IX. preizkušnja naravne zasnove goničev v loviščih LD Vel. Poljane in LD Ribnica. Sodnika Jože Gril in Franc Vesel. Zbor v Žlebiču na križišču »Pri rokah«.

17. X. preizkušnja naravne zasnove goničev in brak-jazbečarjev v Velikih Laščah. Sodniki Joško Kalan, Jože Gril, Jože Vesel in Tine Hafner.

10. X. ocenjevanje zunanosti in vzrejna preizkušnja naravnih zasnov A in B, psov jamarjev. Sodnike določi KLPJ.

24. X. tekma po krvnem sledu v Klinji vasi pri Kočevju. Sodnike določijo pri-

stojne pasemske organizacije.

10. ZLD Ljubljana:

28. II. 1971, ob 8. uri, zbor kinoloških poročevalcev lovskih družin v sejni dvorani LZS.

10. in 11. IV. 1971 pomladanska vzrejna in pomladanska tekma ptičarjev. Zbirališče 10. IV. ob 14. uri in 11. IV. ob 8. uri na vrtu gostilne »Ruski car« na Ježici pri Ljubljani. V izredno slabem vremenu (sneg) bo tekma preložena.

17. in 18. IV. ocenjevanje zunanosti jamarjev ter vzrejna preizkušnja A in B, v rovu in na planem. Zbirališče 17. IV. ob 14. uri in 18. IV. ob 8. uri na vrtu Ornitološkega zavoda v Stožicah pri Ljubljani.

9. V. od 8. ure dalje pregled in ocenjevanje zunanosti vseh vrst lovskih psov, razen jamarjev, na Ljubljanskem gradu. Sodnik za goniče in brak-jazbečarje Jože Kristen, sodnike za druge pasme določijo pristojne pasemske organizacije.

5. IX. ocenjevanje zunanosti in preizkušnja naravne zasnove goničev in brak-jazbečarjev v Grosupljem. Zbor ob 7. uri na železniški postaji Grosuplje. Sodnika Jože Gril in Tine Hafner. 12. IX. ocenjevanje zunanosti in preizkušnja naravne zasnove goničev in brak-jazbečarjev v Logatcu. Zbor ob 7. uri pred gostilno »Korenčan«. Sodnika Jože Kristen in Jože Vesel.

19. IX. ocenjevanje zunanosti in preizkušnja naravne zasnove goničev in brak-jazbečarjev v Mengšu. Zbor ob 7. uri pri lovski koči LD Mengeš. Sodnika Miloš Kelih in Albin Korošec.

26. IX. ocenjevanje zunanosti in preizkušnja naravne zasnove goničev in brak-jazbečarjev v Moravčah. Zbor ob 7. uri pred gostilno »Vesel« v Moravčah. Sodnika Alojz Brvar in Miloš Kelih.

2. in 3. X. jesenska vzrejna in poljska tekma ptičarjev. Zbirališče 2. X. ob 14. uri in 3. X. ob 8. uri na vrtu gostilne »Ruski car« na Ježici pri Ljubljani. Vodniki psov ptičarjev, ki želijo, da

bi bil njihov pes ocenjen tudi v ostroti na roparice (jesenska vzrejna tekma), morajo prinesiti s seboj odraslo mačko.

24. X. mladinska tekma in tekma starejših šarivcev. Zbirališče ob 7. uri pred gostilno »Tavčarjev dvor« na Ježici. Tekmovalci se morajo prijaviti do 12. X. v pisarni ZLD Ljubljana. Če bo manj kot 5 prijavljenih, preizkušnja odpade.

11. LZ Ljutomer:

25. IV. pomladanska vzrejna preizkušnja in pomladanska tekma ptičarjev.

24. X. jesenska vzrejna in poljska tekma ptičarjev. Sodnike določi DLP.

12. LZ Maribor:

14. III. 1971 zbor kinoloških poročevalcev za lovske družine koroškega kota v Dravogradu. Zbor v hotelu »Košnjak« ob 8. uri.

28. III. 1971 zbor kinoloških poročevalcev za lovske družine LZ Maribor (razen koroškega kota). Zbor ob 8. uri v lovski sobi hotela »Orel« v Mariboru.

11. IV. pregled in ocenjevanje zunanosti ptičarjev, šarivcev (španjeli in prepelničarji), goničev, razen psov jamarjev. V prostorih »Mariborskega tedna«, ob 8. uri. Sodnike določijo pristojne pasemske organizacije.

24. in 25. IV. ocenjevanje zunanosti in vzrejna preizkušnja jamarjev A v rovu in B na planem. Zbor v lovskem domu v Staršah, 24. IV. ob 13. uri in 25. IV. ob 8. uri. Sodnike določi KLPJ.

25. IV. ocenjevanje zunanosti in spomladanska vzrejna tekma ptičarjev, zbor v lovski koči LD Rače ob 8. uri. Sodnike določi DLP.

16. V. pregled in ocenjevanje zunanosti goničev in brak-jazbečarjev v Dravogradu. Zbor v hotelu »Košnjak« ob 8. uri. Sodnik Slavko Kovač.

19. IX. jesenska vzrejna, poljska in razširjena poljska tekma ptičarjev ter ocenjevanje zunanosti. Zbor v lovski koči v Staršah ob 8. uri. Sodnike določi DLP.

3. X. mladinska preizkušnja

in preizkušnja starejših španjelov v lovskih zasnovah v lovišču Duplek. Zbor pri gostilni v Zgornjem Dupleku ob 8. uri. Sodnike določi DLP.

6. in 7. XI. ocenjevanje zunanosti in preizkušnja naravnosti zasnove goničev in brak-jazbečarjev v Slov. Gradcu. Zbor pred gostilno »Murko«, 6. 11. ob 12. uri, 7. 11. ob 8. uri. Sodnika Jože Kalan, Tine Hafner.

Vse lovce na območju LZ Maribor, ki žele oceniti ali preizkusiti svoje pse, naprošamo, da svojo udeležbo javijo vsaj 10 dni pred prireditvijo na: LZ Maribor — kinološka komisija — Partizanska 12, 62 000 Maribor.

13. LZ Prekmurje:

17. in 18. IV. ocenjevanje zunanosti in pomladanska vzrejna tekma ptičarjev. Zbor pred domom »Pomurskih lovcev«, 17. IV. ob 13. uri, 18. IV. ob 8. uri. Sodnike določi DLP.

18. IV. ob 8. uri ocenjevanje zunanosti in vzrejna preizkušnja jamarjev A v rovu in B na planem. Zbirališče v Moščancih pred gostilno »Zrinski Rudi«. Sodnike določi KLPJ.

23. in 24. IV. ob 8. uri sestanek kinoloških poročevalcev lovskih družin in pregled ter odbira lovskih psov vseh poročevalcev. Zbor v Murski Soboti. Tekma bo v okolici Murske Sobote. Sodnike določi DLP.

24. X. ob 8. uri jesenska vzrejna in poljska tekma ptičarjev. Zbirališče pred domom »Pomurskih lovcev« v Murski Soboti. Tekma bo v okolici Murske Sobote. Sodnike določi DLP.

24. X. ob 8. uri vzrejna preizkušnja — A in B — jamarjev, v rovu in na planem. Zbirališče pred gostilno »Zrinski Rudi« v Moščancih. Sodnike določi KLPJ.

14. LZ Novo mesto:

20. III. 1971, ob 16. uri v sejni sobi LZ Novo mesto, Cesta herojev 8, predavanje o vzreji, vzgoji in vodstvu lovskih psov.

27. III. 1971, ob 16. uri, v sejni sobi LZ Novo mesto

Lovska kuhinja

Divji zajec z vinsko omako

Bolj mladega divjega zajca posoli in pretakni s slanino. V kozico pripravi jušno zelenjavo, lovorov list, vršiček timiana in ohrovtov ali cvetačin kocen. Na zelenjavo položi zajca, polij ga z vrelo mastjo in peci nekaj časa v sami masti. Ko zelenjave malo porumene, prilij $\frac{1}{4}$ l belega vina. Ko se osuši, potresi žlico moke, čez malo časa prilij 2 majhni zajemalki juhe. Ko prevre, zajca zreži, zloži na krožnik in precedi nanj omako.

Divjačinska omaka iz slabših delov zajca

$\frac{3}{4}$ kg slabših delov mesa (sprednji del, sprednje noge, drobovina), korenina peteršilja, koren, malo zelene, malo čebule (bolj debela čebula), 2 lovorova lista, malo timiana, nekaj zrn popra, sol, limonin sok ali malo vina, 5 dkg masti ali suhe slanine, 4 do 5 žlic smetane.

Meso zrežemo na majhne kose in jih zalijemo z vodo, da so pokriti in počasi kuhamo, da se meso zmehča. Z mesom vred pristavimo našteto zelenjavo in dišave. Mehko meso vzamemo iz posode. Po želji izločimo kosti. Ostalo tekočino z dodatki pretlačimo, zgotostimo z nepretemnim prežganjem, vse

dobro razkuhamo, dodamo meso, solimo, primešamo limonin sok ali vino in — tik preden neseemo na mizo — še smetano. K omaki ponudimo makarone, krompir v kosih, krompirjeve žganice in podobno.

Medvedove šape

Napravi navadno kvašo, le namesto kisa daj vino in več dišav. Vlij vrelo na medvedove tace ter jih pusti dva dni v njej. Pripravi v kozici mast in slanino. Če je kvaša še dobra, prideni zelenjavo, drugače naredi svežo, prideni medvedove šape, malo posoli, zalij z vinom, da jih pokriva. Pari toliko časa, da popije mokroto. Zmehčane tace daj na toplo v pokriti posodi, na zelenjavo pa prilij juhe in pokuhaj. Noge zreži v sklepkih in daj v omako, da se še v njej prekuhajo. Omako pripraviš tako, da narediš rjavkasto prežganje s presnim maslom in moko, precediš nanj zelenjavno juho in pokuhaj.

Zložene noge oblij na krožniku z omako, okrog pa položi maslen venec.

Divji prašič kvašen

Stegno divjega prašiča očisti, operi in prekvasi. Pripravi ga kakor kvašeno srno s smetano. Pari ga počasi 3 do 4 ure, medtem pa včasih prilij malo kvaše ali vina. Skončaj kakor srno in serviraj s krompirjevimi svaljki.

V. P.

predavanje o boleznih lovskih psov.

3. X., od 8. ure dalje, ocenjevanje in vzrejna preizkušnja jamarjev A in B, v rovu in na planem, za vse lovske družine LZ Novo mesto. Zbirališče na vrtu gostilne Fanike Košak v

Novem mestu. Sodnike določi KLPJ.

3. X., ob 8. uri, pregled in ocenjevanje zunanosti ter preizkušnja lovske zasnove goničev. Zbirališče na vrtu gostilne Fanike Košak v Novem mestu. Sodnika Lojze Brvar in Franc Vesel.

10. X. pregled in ocenjevanje zunanosti goničev v Trebnjem. Zbor ob 8. uri na vrtu gostišča »Grmada«. Sodnik Jože Gril.

15. LZ Trbovlje:

3. IV. ocenjevanje zunanosti in preizkušnja jamarjev A in B, v rovu in na planem. Sodnike določi KLPJ.
11. VII. pregled in ocenjevanje vseh vrst goničev in brak-jazbečarjev. Sodnika Miloš Kelih in Lojze Brvar.
7. XI. preizkušnja naravne zasnove vseh vrst goničev in brak-jazbečarjev. Sodnika Slavko Kovač in Lojze Brvar.

16. LZ Postojna:

25. IV. ocenjevanje in vzrejna preizkušnja jamarjev A in B, v rovu in na planem. Zbor v gozdarskem šolskem centru v Postojni ob 8. uri. Sodnika Jože Kristen in Albin Korošec.

27. VI. ocenjevanje zunanosti lovskih psov vseh pasem. Sodnike določijo pristojne pasemske organizacije.

26. IX. preizkušnja naravne zasnove ptičarjev za bazen Sežana. Sodnike določi DLP. Zborni mesto ob 7. uri v gostilni »Mohorič« v Sežani.

10. X. ocenjevanje in preizkušnja vseh vrst jamarjev, A v rovu, B na planem. Zbor v gozdarskem šolskem centru v Postojni. Sodnike določi KLPJ.

24. X. preizkušnja naravne zasnove goničev in brak-jazbečarjev za bazen Ilirska Bistrica. Sodnika Joško Kalan in Jože Vesel. Kraj in čas določi vodstvo bazena Ilir. Bistrica. Zbirališče ob 7.30 uri pri restavraciji »Soča«.

14. XI. preizkušnja naravne zasnove goničev in brak-jazbečarjev. Sodnika Franc Strel in Franc Vesel. Zborni mesto ob 8. uri v gozdarskem šolskem centru v Postojni.

17. LZ Ptuj:

Marca 1971 predavanje o vzreji, vzgoji in šolanju lovskih psov.

18. IV. ocenjevanje zunanosti in preizkušnja jamarjev, A v rovu, B na

planem. Sodnike določi KLPJ.

17. in 18. IV. spomladanska vzrejna in spomladanska tekma ptičarjev. Sodnike določi DLP.

17. X. jesenska vzrejna in širša poljska tekma ptičarjev.

18. LZ Notranjske:

9. V. pregled goničev in brak-jazbečarjev v Cerknici. Sodnik Miloš Kelih.

3. X. preizkušnja naravne zasnove goničev in brak-jazbečarjev v Cerknici. Sodnik Miloš Kelih.

19. Društvo ljubiteljev ptičarjev:

11. in 12. IX. jubilejna poljska tekma vseh vrst ptičarjev. Prijave za udeležbo poslati tajniku DLP Pavlu Cvenklu, Puharjeva 3, 61000 Ljubljana, najkasneje do 31. VIII. 1971.

17. X. tekma po krvnem sledu lovskih psov vseh vrst pod pokroviteljstvom Lovske zveze Slovenije v njenem gojitvenem lovišču »Žitna gora«. Prijave obvezno poslati do 10. X. 1971 tajniku DLP Pavlu Cvenklu, Puharjeva 3, 61000 Ljubljana.

20. Kinološka zveza Slovenije:

5. in 6. VI. mednarodna razstava psov vseh pasem v Hali Tivoli v Ljubljani.

21. Zveza klubov za vzrejo športnih in službenih psov:

Mednarodno tekmovanje v Mariboru (september 1971). Sodelovanje pri organiziranju in razstavljanju na mednarodni razstavi v Ljubljani (5. in 6. VI. 1971). Ocenjevanje zunanosti, vzrejni pregledi in izpiti v delu službenih psov.

Tečaji za šolanje psov (po klubih).

Nastopi klubov oz. klubskih ekip, vključno nastop na mednarodni razstavi v Ljubljani.

Seja odbora strokovnega sveta selekcijske postaje. Udeležba na vseh mednarodnih in domačih kinoloških prireditvah, kolikor bodo dopuščala sredstva.

Leto 1971 je petdesetletnica slovenske in jugoslovanske kinologije, zato naj bodo vse kinološke prireditve v znamenju proslave tega zlatnega jubileja.

Želimo, da bi se vsaka pasemska organizacija na svojih preizkušnjah, tekmah in pregledih dostojno spomnila tistih kinologov, ki so pasemsko organizacijo ustanovili, jo razvijali in vodili do današnje stopnje v strokovnem in organizacijskem pogledu.

Priporočamo tudi, da vodniki svoje pse — lovske, športne in službene — kar najvestneje pripravijo na preizkušnje in tekmovanja ter se s tem oddolžijo spo-

minu naših prednikov kinologov ob 50-letnici naše kinologije.

Kinološka zveza Slovenije

Albin Korošec sodil na tekmi jamarjev v Beogradu

Mne 21. novembra 1970 je bila uporabnostna tekma psov jamarjev v umetnem rovu in na polju v lovišču Lovskega društva Makis pri Beogradu, pod pokroviteljstvom Kinološke zveze Srbije.

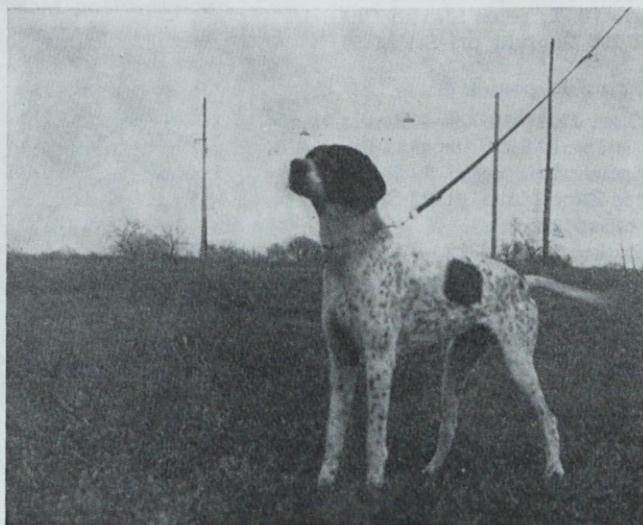
Delo psov je ocenjeval kot glavni sodnik Albin Korošec iz Kranjske gore, v pomoč pa mu je bil Milovan Vitomirov iz Beograda.

Na tekmo je bilo skupno privedenih 20 lovskih terierjev v odlični kondiciji ter zelo dobro pripravljenih za tekmovanje — posebno v umetnem rovu. Od vseh 20 nastopajočih psov v umetnem rovu le dva nista bila uspešna, medtem ko so se drugi izredno dobro izkazali v borbi z lisico in jazbecem. Posebno pozornost je vzbujal 8-mesečni lovski terier, uvožen iz ZR Nemčije, last M. Vitomirova, ki je nastopil izven konkurence ter pokazal v rovu izredno kvaliteto. Za tekmo v rovu so bile na voljo 3 lisice in jazbec, poslan iz Maribora, last kinološkega sodnika I. Cafa. Jazbec je bil rutiniran borec in marsikateri pes si bo zapomnil spopad z njim. Lovišče LD Makis je zelo primerno za tekmo na prostem. Vreme je bilo nastopajočim naklonjeno, tudi male divjadi je bilo mnogo. Toda nekaterim psom se je poznalo, da jih premalo vodijo v lovišče, zato je nekaj vodnikov odstopilo od nadaljnjega tekmovanja. Izredne kvalitete uporabnostnega psa jamarja na prostem je pokazala psica Ajša, last tovariša Radojčića iz Beograda. Vodniki prvih 4 najboljših psov so prejeli lepe pokale.

Povabilo Albinu Korošču na sojenje v Beograd je eden od dokazov, da slovenske kinološke sodnike upoštevajo tudi v drugih jugoslovanskih republikah.

A. K.

Foto VI. Pleničar: Poenter

Prijavljene paritve

Springer španjeli:

Eko Škalski, JRŠŠ 166 — Cipo, JRŠŠ 611, oba uspešna na tekmi, leglo 30. 1., rejec Mirko Urleb, Bistrica 15, 62340 Limbuš.

Nemški kdl. ptičarji:

Beno Topolovski, JRPki 7028 — Ada, JRPki 7131, oba uspešna na tekmi, leglo 27. 12. 1970, rejec Henrik Rajšp, Nasova 19, 69253 Apače.

Atoš Veleniški, JRPki 6937 — Daja iz Dominega vrta, JRPki 5034, oba uspešna na tekmi, leglo 19. 2., rejec Ivan Nečemar, 61000 Ljubljana, Medanska 44.

Bič, JRPki 4226 — Dika Ljutomerska, JRPki 6935, oba uspešna na tekmi, leglo 16. 2., rejec Franc Rajner, 69240 Ljutomer, Ormoška 21.

Brin Škedenjski, JRPki 7065 — Cita Vodranska, JRPki 6967, oba uspešna na tekmi, leglo 10. 3., rejec Ivan Verdinek, Dobravce 52, 62312 Orehova vas.

Nemški resasti ptičarji:

Tref Leščanski, JRPri 1035 — Dajka, JRPri 2707, uspešna na tekmi, leglo 18. 3., rejec Marjan Engelman, 64000 Kranj, Tomšičeva 13. Cito, JRPri 1967 — Dina Polenška, JRPri 2714, oba uspešna na tekmi, leglo 3. 3., rejec Franc Feuš, 69240 Ljutomer, Ul. Nade Rajh 14.

Lovski terierji:

Jazan Travnogorski, JRLT 2548 — Nada Travnogorska, JRLT 5640, uspešna na preizkušnji, leglo 12. 2., rejec Leopold Marolt, Jelovec, 61317 Sodražica.

Miki, JRLT 5504 — Oži, JRLT 5628, oba uspešna na preizkušnji, leglo 10. 3., rejec Peter Zajc, Šmihel 34, 6800 Novo mesto.

Egan v. Spadenberg, JRLT 5643 — Drina Bolfenška, JRLT 3543, oba uspešna na preizkušnji, leglo 2. 3., rejec Jože Obreht, 62000 Maribor, Pot na Okope 31.

Boj, JRLT 3659 — Osa, JRLT 3664, oba uspešna na preizkušnji, leglo 13. 3., rejec Ivan Burger, Vnanje gorice 39, 61351 Brezovica. Asso v. Hahnkeogel, OeHZB

1552 — Asta, JRLT 2866, oba uspešna na preizkušnji, leglo 14. 1., rejec Ivan Caf, 62000 Maribor, Ob Dravi 1. Ali, JRLT 5606 — Ada Dobrenjska, JRLT 5609, leglo 15. 9. 1970, oba uspešna na preizkušnji, leglo 15. 9. 1970, rejec Anton Mohorič, Kresnice 20, 62212 Šentilj v Slov. goricah.

Brak-jazbečarji:

Brzi, JRBj 3037 — Bistra, JRBj 1652, oba uspešna na preizkušnji, leglo 27. 3., rejec Janez Grea, 66230 Postojna, Jamska 3.

Runo Reseniški, JRBj 2183 — Danja Olimska, JRBj 3223, oba uspešna na preizkušnji, leglo 24. 3., rejec Roman Smole, Zibika 39, 63253 Pristava.

Gift v. Starhand, JRBj 2094 — Dijana, JRBj 3047, oba uspešna na preizkušnji, leglo 15. 3., rejec Bruno Germič, 62342 Ruše, Falska 16. Coko Blegoški, JRBj 2068 — Beba, JRBj 3147, oba uspešna na preizkušnji, leglo 19. 2., rejec Ivan Lovšin, Lipovec 25, 61331 Dolenja vas.

Daso, JRBj 2184 — Breza, JRBj 2195, oba uspešna na preizkušnji, leglo 18. 2., rejec Rudi Gajšek, 63000 Celje, Nazarje 10.

Kdl. istrski goniči:

Azor Dešna Puštalski, JRGki 7111 — Aška, JRGki 4393, oba uspešna na preizkušnji, leglo 19. 2., rejec Jožef Benedičič, Selca 16, 64227 Selca.

Čaro Ojstriški, JRGki 6996 — Cica, JRGki 6983, oba uspešna na preizkušnji, leglo 16. 2., rejec Slavko Puš, 61296 Šentvid pri Stični 57.

Posavski goniči:

Čigr, JRGp 10.009 — Redka, JRGp 10.045, uspešna na preizkušnji, leglo 5. 3., rejec Žane Marn, 61293 Šmarje-Sap 121.

Bojko, JRGp 6322 — Drina, JRGp 10.046, uspešna na preizkušnji, leglo 18. 2., rejec Marjan Klökel, 64248 Lesce, Finžgarjeva 11.

Vogu, JRGp 6693 — Cena Podvinska, JRGp 10.002, leglo 31. 1., rejec Anton Andlovic, Gradišče 18, 65271 Vipava.

Kinološka zveza Slovenije

Šaljive

Na sodišču

Sodnik nepopoljšljivemu divjemu lovcu:

»Koliko ste stari?«

»Trideset let.«

»Ko ste bili pred petimi leti prav tukaj kaznovani tudi zaradi divjega lova, ste prav tako rekli, da jih imate trideset.«

»Bo že držalo, gospod sodnik, jaz nisem lažnivec, da bi danes govoril tako, jutri pa drugače.«

Špula

Velika skrb

Sodnik: »Pol leta zapora!«
Divji lovec: »Joj, kaj bo počela moja žena!«

Sodnik: »Prej bi nanjo mislil, ko si ,ravbšical'.«

Divji lovec: »Saj sem. Mislil sem, da bo prišla srebrna lisica, ne pa jelen.«

Špula

Nagovor novosprejetemu članu LD

»Zdaj si gospod — odspod, z vrha pa — mrha kot prej!

Dal boš za ,pir', pa mir!«

Špula

Florjan Skapin

»Streljaj!«

»Kaj še! Ali nisi bral Mazlujevega članka?«

HOTEL SLON

LJUBLJANA, TITOVA 10

Telefon: 24-601/607
24-616/619
Telex: 31254 YU SLON
Telegram: SLON LJUBLJANA

Hotel A kategorije z modernim komfortom v strogem centru mesta. Klasična restavracija s prvovrzdno mednarodno kuhinjo. Narodna restavracija »Klet Slon« s tipično dekoracijo, s slovenskimi in jugoslovanskimi specialitetami. Nočni bar z mednarodnim artističnim programom. Kavarna z godbo, odlična slaščičarna, senčnat vrt. Bistró Slon z delikateso, ekspresom in snack barom. Trgovina s spominki. Lepo urejeni klubski prostori in banketna dvorana za konference, sprejeme, slavnostna kosila, cocktail parties in razne prireditve. Menjalnica v hotelu. Sedež Sekcije barmanov Jugoslavije.

casinò Ljubljana

- ROULETTE
- CHEMIN DE FER
- BLACK JACK
- TRENTE ET QUARANTE

Kinološka zveza Slovenije
priredi ob 50-letnici slovenske in jugoslovanske
kinologije

MEDNARODNO RAZSTAVO PSOV VSEH PASEM

5. in 6. junija 1971
v Hali Tivoli v Ljubljani

Najlepšim psom bodo podeljeni naslovi:

C A C I B – Kandidat za mednarodnega prvaka

C A C – Kandidat za državnega prvaka
PRVAK SLOVENIJE 1971

PRVAK LJUBLJANE 1971

MLADINSKI FRVAK LJUBLJANE 1971

Rok za prijavo psov za razstavo do 10. maja 1971
na naslov: Kinološka zveza Slovenije, Župančičeva
9/II, 61001 Ljubljana, p. p. 349, telefon (061) 22-798.

Tudi letos Lovska zadruga odkupuje kožuhovino divjadi

in sicer v mestih, kjer ima svoje poslovalnice:

15. marca 1971, od 8. do 15. ure v Novem mestu, Ul. Herojev 8
16. marca 1971, od 8. do 15. ure v Ljubljani, Trubarjeva 7a
17. marca 1971, od 8. do 15. ure v Celju, Tomšičev trg 13
18. marca 1971, od 8. do 15. ure v Mariboru, Gregorčičeva 11.

Odkupne cene za nekatere vrste kožuhovine I a kvalitete so (v din):

jazbec	44,00	kuna zlatica	160,00	divja mačka	22,00
dihur	22,00	kuna belica	160,00	divji zajec	3,80
vidra	200,00	lisica gorska	66,00	pižmovka	10,00

Kož domačih zajcev (kuncev) in polhov ne odkupujemo.

Pridržujemo si pravico spremembe odkupnih cen, ki so odvisne od cen na svetovnem tržišču.

**LOVSKA ZADRUGA ZA SLOVENIJO
LOVEC – LJUBLJANA**

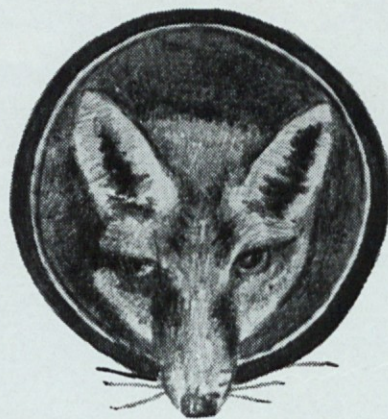

Foto Edo Primožič: V primorska lovišča morje zgodaj prinese pomlad in tudi med letom skrbi za številen in zdrav prirastek male divjadi